LEIDYKLOS DOVANA
Perduota Liet
Bibliogr Tarnybos

L...
1132 WALNUT STREET,
DANVILLE, ILL. 61832

11165

DARBININKAS

LNR. 24. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, KOVAS - MARCH 30, 1965 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

Kuo atsimokēs Amerika už atstovybēs išsprogdinima?

Savaitgalio dėmesys labiausiai buvo nukreiptas į Alabamą, kur **kovo 25 buvo nušauta Mrs. Viola Gregg Liuzzo.**

— Vietnamo reikalu toną pagrieztino komunistai, pašvelnino prezidentas Johnsonas, bet veiksmai eina ta pačia kryptimi: Amerika bombarduoja, **komunistai savaitę pradėjo sustiprintu teroru prieš Amerikos įstaigas, susprogdinę kovo 30 Amerikos atstovybę.**

— Europoje auga nauja **įtampa tarp Amerikos ir Sovietų dėl Kipro,** kuriame Sovietai mėgina įsistiprinti kaip Kinija Afrikoje.

— Kongrese pirmo aktualumo yra **parama mokyklai, medicininė globa senesnio amžiaus asmenim, kova prieš Ku Klux Klaną.**

PREZIDENTAS kovo 26 teikė astronautam Virgil Grissom ir John W. Young "nepaprastos tarnybos" medalį.

Ar sudraus Ku Klux Klaną? Ar boikotuos Alabamą? Ar nušalins gubernatorių? Kingo siūlymai eina jau per toli.

Rasinėj kovoj svarbiausias įvykis buvo kovo 25 Mrs. Violos Gregg Liuzzo nužudymas, nustelbęs pačios eisenos finalą ir pastūmėjęs į naujus įvykius. Suimti keturi kaltinamieji dėl žmogžudystės yra Ku Klux Klano nariai. Pasipiktinimą dėl jų įvykdytos žmogžudystės pareikšdamas, prezidentas pasmerkė tą organizaciją kaip fanatikus, virve ir šūviais terorizuojančius žmones. Ku Klux Klano vadas Robert M. Shelton išvadino prezidentą melagiu. Bet jau kovo 28 telegrama prašėsi Ku Klux Klano vadai prezidento priimami aiškintis. Ar šiaip aiškinasi ar taip, bet **tolimesnėje įvykių eigoje reikia laukti prezidento pažadėtos akcijos per Kongresą prieš smurtą praktikuojančią Ku Klux Klano organizaciją.**

Kas toliau kovoje dėl pilietinių teisių?

Alabamos gubernatoriaus G. Wallace eisena iš Selmos į Mont gomery neįtikino keisti taktiką. **Tad M.L. King ragino skelbti boikotą Alabamai:** nepirkti jos gaminių; ragino vyriausybę neduoti Alabamai federalinės paramos.

Vyriausybė santūri dėl M.L. Kingo siūlymo boikotuoti Alabamą. Kongrese Javits ir kiti pasisakė, siūlymą kritikavo: esą boikotas bus smūgis lygiai kaltiem, lygiai nekaltiem. **Times** ir **H. Tribune** griežtai atmetė Kingo siūlymus.

Kongo pavaduotojas su ateities planais reiškėsi dar toliau: **dabar prasidėsianti akcija prieš Wallace, ir ta akcija priversianti gubernatorių pašalinti; su naujais metais būsiąs ir naujas gubernatorius.**

Prezidento iniciatyva prieš Ku Klux Klaną rado pritarimo Kongrese. Kai kurios komisijos siūlosi pradėti apklausinėjimą dėl Ku Klux Klano veiklos. **N.Y. Times** tam nepritarė: esą kam apklausinėti, kas visiems ir be to aišku.

Negrų balso teisē bus įvykdyta

Kongreso yra svarstomas vyriausybės pateiktas įstatymas negrų balsavimo teisei įvykdyti. Įstatymo projektas numatė įvesti **federalinės vyriausybės registracijos punktus tose valstybėse, kurios balsuotojų sąrašuose yra mažiau kaip 50 proc. galinčių balsuoti ar 1964 balsavo mažiau kaip 50 proc.** Tokių valstybių esą 7. Įvesti ten, kur 25 gyventojai pasiskųs nesą įregistruoti.

Tai dalinis valdžios perėmimas iš valstybės į federalinės valdžios rankas. Daliniu perėmimu vyriausybė norėjo sumažinti pasipriešinimą tų, kurie valstybių teises gina nuo federalinės valdžios. Tvirtinantiem, kad tai esą prieš konstituciją, vyriausias valstybės gynėjas Katzenbachas aiškino, kad naujasis įstatymas neprieštarauja konstitucijai, nes jau esą įstatymai, pagal kuriuos gali būti sudrausti veiksmai, kliudantieji balsavimo teisę vykdyti. Tokis paaiškinimas davė progą R. Drummondui tuojau paklausti: jeigu toki įstatymai yra, tai kodėl jie nebuvo lig šiol pavargot, kodėl diskriminacija buvo pakenčiama?

Šiaip ar taip bus argumentuojama už ar prieš įstatymą, bet **opinija jau pakankamai paruošta, kad jis būtų priimtas.**

KUN. JONAS KUČINGIS, šv. Kazimiero parapijos Los Angeles klebonas, pakeltas prelatus Rt. Rev. titulu.

DĒL VIETNAMO: Johnsonas toną pašvelnino, tai komunistai pagriežtino

Vietname karo veiksmai eina. Lėktuvai bombarduoja radaro taikinius šiaurės Korejoje. Laivyno 12 naikintojų sustiprino kontrolę pagal P. Vietnamo krantus. Komunistų narai pakišo bombą, kuri pradaužė skyles Amerikos transportinio laivo šone, bet jo nenuskandino.

Gen. Taylor kovo 28 grįžo į Washingtoną. Pakeliui jis pareiškė, kad padėtį laiko Vietname pagerėjus. Jo prašymas atleisti jį iš pareigų prezidento esąs priimtas. Jį pakeisiąs William Bundy, valstybės sekr. padėjėjas tolimem rytam, brolis McGeorge Bundy, kuris yra Baltuosiuose Rūmuose.

Prez. Johnsonas kovo 26 kalbėjo apie galimą Amerikos ūkinę paramą šiaurės Vietnamui, jei jis paliks kaimynus ramybėje.

Rusk ir Dobrynino pasikalbėjimas dėl Vietnamo nieko nedavė. Nieko nedavė ir Harrimano pastangos, kad Indija paveiktų š. Vietnamą atsisakyti nuo agresijos prieš P. Vietnamą. Kai Amerika rodo pastangų kalbėtis, tai tokio noro stengiasi nerodyti komunistai. Tai taktikos reikalas.

Kom. Kinija padarė nelauktą žygį, atsisakydama praleisti Sovietų Sąjungos siunčiamus ginklus į šiaurės Vietnamą per Kinijos teritoriją be Kinijos kontrolės.

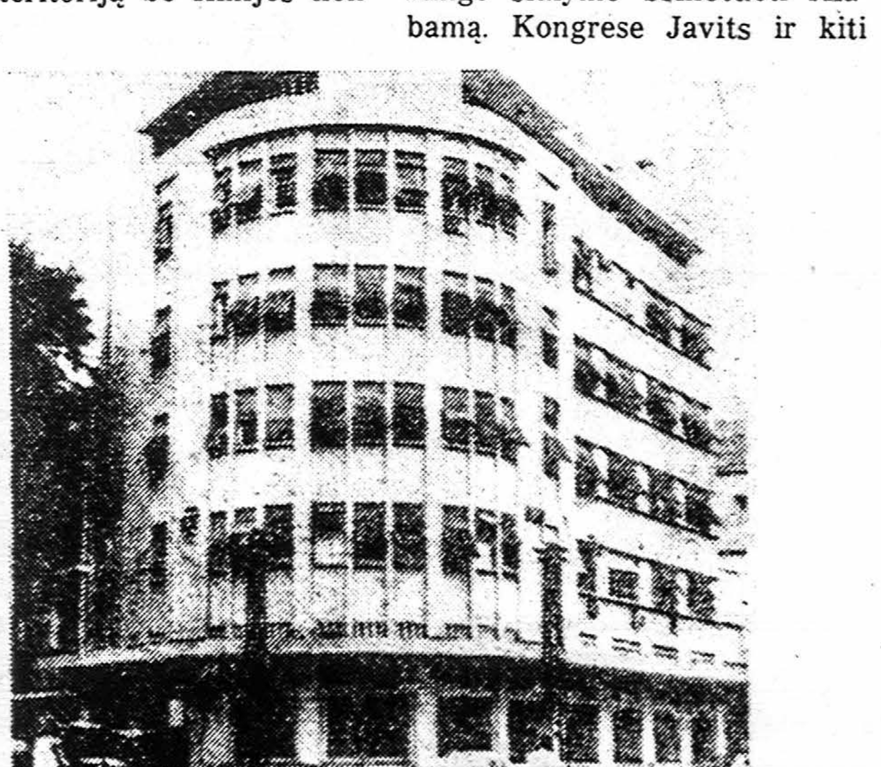

AMERIKOS ATSTOVYBĖS SAIGONE kovo 30 susprogdinta.

Amerikos atstovybę susprogdino

Komunistų teroro paskutinis laimėjimas — kovo 30 jie susprogdino Amerikos atstovybės penkių aukštų namus., kur dirbo keli šimtai tarnautojų. Žuvo 3 amerikiečiai, 20 vietnamiečių. Sužeisti 7 amerikiečiai sunkiai, apie 25 lengvai.

Sužeistas ir atstovo Tayloro pavaduotojas U. Alexis Johnson. Sunaikinta taip pat apie 20 prie atstovybės buvusių automobilių. Bomba buvusi privežta prie atstovybės automobiliu.

Jau prieš dešimt dienų mėgino atstovybę susprogdinti, bet laiku buvo pastebėti sprogmenys ir pašalinti.

— **Laose** kovo 28 kariuomenė, ištikima gen. Phoumi Nosavan, paėmė Thakhek miestą. Pats gen. Nosavan yra pasitraukęs į Thailandą.

— **Senate** šią savaitę bus siūlomas priimti mokyklų paramos įstatymas. Atstovų Rūmuose jis buvo priimtas kovo 26 263:153 balsais.

— **Amerikos žydai sionistai** pareiškė nusivylimą, kad Vokietijos partijos nutarė pratęsti nacių bylas tik iki 1970 metų.

KIPRE: dēl sovietų raketų

Pravda kovo 28 apkaltino Ameriką, kam ji kliudo Kipro valstybei stiprinti savo apsaugą. Tai atsakymas į Amerikos protestą gabenti Sovietų raketas į Kiprą.

Amerikos šeštasis laivynas kovo 29 sulaikė ir grąžino atgal graikų laivą, kuris gabeno sovietines raketas į Kiprą iš Egipto. Tačiau graikų spauda skelbia, kad didžioji raketų dalis jau esanti Kipre. Jei Sovietam pasiseks su savo raketom ten išsilaikyti, tai bus nauja Kuba prie Viduržemio jūros.

— **Kipro prezidentas Makarios** kovo 29 patvirtino, kad Sovietų raketų dalis jau saloje. Taip pat ir sovietiniai tankai.

Afrika kinam

Sovietinė informacija skelbia, kad Afrikoje matomas kom. Kinijos planas pamažu infiltruotis į Afrikos valstybes ir paversti jų plotus savo kolonizacine erdve.

NEW YORKO DIENRAŠČIAI — STREIKUOS?

Derybos tarp unijos ir laikraščių leidėjų dar tebegresia baigtis kovo pabaigoje streiku. Streikas sustabdytų tada 7 dienraščius, kurių bendras tiražas šiokiadieniais yra 4.4 mil., sekmadieniais 6 mil.

Didžiausias tiražas News — 2,170,373 šiokiadieniais ir 3,102,285 sekmadieniais. Antroje eilėje Times — 652,135 šiokiadieniais ir 1,355,614 sekmadieniais, H. Tribune —307, 674 šiokiadieniais ir 385,268 sekmadieniais, Hearsto spaudos Journal American — 538,059 šiokiadieniais ir 800,306 sekmadieniais, World Telegram and Sun — 403,348, sekmadieniais neišeina.

— **Adenaueris** rinkiminėje kalboje apgailestavo, kad pradėti geri santykiai tarp Prancūzijos ir Vokietijos nebetęsiami dėl klaidų iš abiejų pusių.

— **Nasseris** nesuliaukė paramos iš Tuniso, Maroko, Libijos. Tie kraštai nesutiko nutraukti santykių su Vokietija. Jų paveiktas ir Nasseris davė žingsnį atgal.

Vokietijoje krizē?

Vokietijos teisingumo ministeris Karl Weber pasitraukė, protestuodamas prieš konstitucijos laužymą pratęsiant nacių teismus. Gresia vyriausybės krizė, nes laisvųjų demokratų partija nenori duoti kito asmens vietoj pasitraukusio ir siūlo palikti tuščią vietą iki rinkimų. Kancleris Erhardas nori eiti į rinkimus su pilna vyriausybe ir grasina atsisakyti net nuo koalicijos su l. demokratų partiją.

Rinkimai rugsėjo 19. Vienai CDU partijai iki daugumos trūksta 9 valsų.

— **Varšuvoj** kovo 27 pakartas Stanislaw Wawrzecki už mėsos spekuliaciją.

Nasseris nenori tilto deginti

Egiptas nenori visai nutraukti santykių su Vokietija — palikti bent konsulatus prekybos reikalam. Vokietijos vyriausybė yra pasiuntusi savo atstovą Rudolf Werner kalbėtis su Nasseriu, kad jis susilaikytų nuo rytų Vokietijos pripažinimo. Manoma, kad Nasseris nenorės atsisakyti nuo žaidimo dviem kortom, t.y. turėti naudos ir iš Sovietų ir iš Vokietijos.

De Gaulle nenori Europos konferencijos

Prancūzija atsisakė nuo europinės bendruomenės narių politinės konferencijos, kurią kvietė Italija. Atsisakė, mes dar nepribrendęs laikas susitarti dėl politinės vienybės. Geriau be konferencijos, paaiškino ministeris de Murville, negu nepasisekusi konferencija. Turėjo galvoje Olandijos ir kai kurių kitų narių reikalavimą, kad į bendruomenę būtų įtraukta ir Anglija. O tai Prancūzijai šiuo metu nepriimtina.

SUJUDINTI TIKĒJIMŲ VANDENYS —

Vatikano susirinkimas sukēlē tarp tikinčiųjų bangas. Vieni nori ir patys jas kelti, kiti nori užpilti ant jų raminančios alyvos

VIENA BANGA: katalikai turi imtis dialogo su kitaip tikinčiais. Ta kryptimi Baltimorėje liepos pradžioje **katalikų ir liuteronų teologai susitarė** pradėti pasikalbėjimus nuo pažiūrų dėl Nicejos susirinkime priimto tikėjimo išpažinimo. Dalyviai bus kard. Shehan svečiai. — Londono aerodrome numatyta **statyti bendrą koplyčią, kurioje vienas altorius bus skirtas katalikam, kitas anglikonam, trečias protestantam.** Koplyčia aptarnaus aerodromo pareigūnus, kurių yra 3,000, ir keleivius, kurių per metus praeina 9,5 mil. Anglijoje katalikų yra 7,5 mil., taigi dešimta dalis Anglijos gyventojų. Kard. Heenan atleido suvaržymus, lankytis katalikam nekatalikų pamaldose.

KITA BANGA: liturginės reformos. Reformas uoliai prisiima Amerikoje. The Tablet korespondentas iš Anglijos rašo, kad ten anglų kalba taip pat jau įvesta vietoj lotynų kalbos. Bet ši banga susilaukia ir pasipriešinimo. Jei teisingai informavo N.Y. Times, susidarė "katalikų tradicininkų sąjūdis", kuris paskelbė savo manifestą. Jame apgailestauja liturgijos reformas, apgailestauja "katalikybės suprotestantinimą". Sąjūdžio prieky esąs kunigas Gommar A. DePauw, kilimo belgas, moralinės teologijos ir kanonų profesorius Emmitsburg Md., kolegijoje. Manifestas pasisako už lotynų kalbos palikimą mišiose, už tos kalbos sustiprinimą seminarijose. O pats sąjūdis esąs tam, kad Vatikanas galėtų išgirsti ne tik Bažnyčios vadų, bet ir Bažnyčios narių, tikinčiųjų opiniją.

TREČIA BANGA: kova už žmogaus teises turi reikštis dalyvavimu negrų demonstracijose. Vyskupijos, vienuolynai, universitetai pasiuntė savo atstovus į Alabamą į Selmos demonstracijas ir eiseną. Ir Baltimorės arkivyskupas Shehan vertino, kad dalyvavimas ten yra katalikų sąžinės reikalavimas. Bet kitas arkivyskupas Thomas A. Toolen, Birminghamo, uždraudė savo kunigam ir vienuolėm dalyvauti demonstracijose, o atvykusiem iš kitur kunigam bei vienuolėm patarė grįžti namo prie savo tiesioginio darbo.

Išskyrė, vadinas, arkivyskupų nuomonės. Nenuostabu, jei dar labiau išsiskiria eilinių tikinčiųjų nuomonės. The Tablet skaitytojų laiškuose persveria tokie šūktelėjimai kaip: kur buvo tie kunigai, vienuolės, kai komunistai vengrus skerdė, kodėl nedalyvavo piketuose, kai komunistų vadovaujami kanibalai savo nusikaltimus vykdė Konge?

MATOMI REZULTATAI: norėti ir nenorėti

Anglijoje, kaip informavo Tablet korespondentas, Vatikano susirinkimo reformos pakeitė katalikų padėtį pačioje Anglijoje. Dingęs nepasitikėjimas katalikais, įtarinėjimas. Tarp katalikų pasauliečių kilęs susidomėjimas religijos klausimas, ir teologijos mokslo įstaigos numatė duoti teologijos mokslo laipsnius ir pasauliečiam. Padidėjęs bendradarbiavimas tarp dvasininkų ir pasauliečių. Tačiau su mažesniu entuziazmu korespondentas rašo, kad padidėjusi ir pasauliečių intelektualų kritika Bažnyčios nusistatymam atskirias klausimų. Jau pasirodę knygų su tokia kritika.

Tai, kas pastebima Anglijoje, reiškiasi ir Amerikoje. "Commonweal" arba "Rampart", žurnalai, kurie esą leidžiami "liberalų katalikų", aštriai pasisakė prieš minėtą arkivyskupą Thomas Toolen ir kt.

Kritika nėra malonus daiktas tiem, kurie nebuvo kritikuojami. Bet jeigu srovė paleista, jeigu į tą srovę įjungtos naujos jėgos, neišvengiama, kad jos visos suktų, neštų, kartais ir nuplėštų. Kai medžius kerta, tai skiedros lekia. Pataiko kartais ir į akį.

ŠV. JUOZAPO SESERYS sesuo Marija ir sesuo Margarita iš St. Louis pasakojasi, kaip jos dalyvavo Selmos demonstracijoje.

Čilēje žemēs drebējime žuvo 400

— **Čilėje** kovo 26 nuo žemės drebėjimo griuvo 230 pėdų aukščio užtvanka. Slėnyje gyvenusius užpylė vanduo. Žuvo 250.

KOLUMBIJOJE: banditai ir komunistai išvien

Kolumbijoje kasmet nuo banditų žuva 2,000-4,000. Dabar išpopuliarėjo grobimas su išpirkimo už pagrobtuosius reikalavimu. Pasitaiko net ir tokių grobikų, kurie pagrobia savo draugus, kad iš jų tėvų gautų pinigų ir galėtų vesti. Medelline vienas prekybininkas suorganizavo 5 mil. pezų (pusės mil. dol.) fondą kovoti prieš grobikus ar pagrobtiesiem išpirkti. Banditais labai naudojasi komunistai ir juos remia.

— **Cilėje kovo 29 nauji požeminiai smūgiai žuvusių skaičių padidino iki 400.**

PARTIJOSE: Nixonas pirmasis tarp respublikonų

Gallupo institutas kovo 24 rado, kad vienas iš trijų respublikonų pareigūnų Nixoną laiko vadovaujant partijai. Nixono populiarumas auga, Goldwaterio mažta. Tai rodo dviejų mėnesių opinijos aplyginimas. Sausio ir kovo mėn. respublikonai rodė norą turėti prieky Nixoną 27 : 36, Lodge 13:16, Romney 14:14, Goldwateris 15: 11, Scrantonas 8:8, Rockefelleris 6:4.

— **Maroke** kovo 27 pasmerkti mirti 14 už perversmo sąmokslą.

Gražuolę rinko ne dėl gražumo

Įspūdžiai iš Pietų Amerikos lietuvių kongreso

Pietų Amerikos lietuvių kongresas, įvykęs Sao Paulo, Brazilijoje, vasario 18-21, Darbininke jau dviem atvejais buvo plačiai aprašytas. Tačiau dar kartą prie jo grįžtame, gavę mūsų bendradarbio Brazilijoj įspūdžių pluoštą. Jis pasiteisina: "Nors nemažai apie tą mūsų šventę rašytą, tačiau nebus perdaug šį tą pridėti".

Santūrieji ir aktyvieji

Dar prieš keletą mėnesių, iškilus reikalui kongresą organizuoti, buvo nemažai pesimistų arba "santūriųjų", pailsusių dėl visuomeninio veikimo, nuo jo nutolusių. Tai kas reikės daryti? Ir čia atėjo staigmena. Atsirado būrelis asmenų, stačiai entuziastų, kurie taip energingai, karštai ėmėsi darbo, kad buvo viršytos visos viltys. Dar įdomiau, kad tie aktyvieji ligi tol mūsų visuomeniniame gyvenime nebuvo perdaug pasireiškę. Per 20 metų jie tartum stebėjo tik iš šalies, kaupė jėgas, kad dabar dinamiškai prasiveržtų. Neminėsiu jų vardų nei pavardžių, tik pasakysiu, kad jie gerai žinomi čia ir kitur. Neminėsiu dėl to, kad laikau teisingą romėnų pasakymą: "Nomina sunt odiosa". Mūsiškai tariant, 'vardų geriau neminėti', nes suminėjus gali nepataikyti ir užsitraukti neapykantą.

Kaip džiunglėse surenkami milijonai

Tie aktyvieji suorganizavo pagrindines kongreso sekcijas ir rado joms vadovauti tinkamų žmonių. Iš tų sekcijų — Lietuvos laisvinimo, lietuviško auklėjimo, jaunimo, spaudos ir radijo, pastoracijos — patys aktyvieji savo pečius buvo surėmę į finansinę. Mat, be pinigo nedaug begali pakrutėti. O jie taip sukruto, kad sutelkė penkis milijonus kruzeirų. Tik reikia žinoti, kad milijonas mūsų "džiunglėse" nėra toks, kaip Jungtinėse Valstybėse. Vis dėlto tai buvo suma, kuriai sutelkti reikėjo sumanumo.

Aktyvieji, pasirodo, buvo išradingi. Sakysime, nebūsite girdėję, kad kas gražuolę rinktų ne dėl gražumo. Čia taip atsitiko, kad apie 10 'princesių' varžėsi, kuri daugiau surinks kongresui lėšų. Pirmąją vietą laimėjo išpardavusi bilietų už pusę milijono kruzeirų. Ji ir dar dvi "vainikuotos" (vardų taip pat neminiu!) gavo dovanų: nemokamą kelionę lėktuvu į Čilę ir kitur.

Buvo dar suorganizuota mugė, į kurią sunešta vertingų daiktų, gautų nemokamai. Kai tie daiktai atsidūrė pas mugės dalyvius, liko pinigas. Lešų dar patelkta alučio vaišėm ir asmeniškom aukom. Finansų komisijos nariai pirmieji apsikrovė mokesčiais, mokėdami mėnesinius įnašus.

LAIŠKAS IŠ BRAZILIJOS

(Pastaba: jei kam nevyksta vajus ir norėtų šias priemones panaudoti, tai prašome: draudžiamojo patento mūsų veiklieji veikėjai neuždėjo).

Judo kapeikos ir kviesliai

Kongresą organizuojant buvo plačiai užsimota, dėl to daug ir pasiekta. Visų pirmą, išjudintas snaudulys, kuris lietuvišką visuomenę buvo apėmęs. Antra, pavaryta propaganda, kaip ir reikia šiame amžiuje, kuris vadinamas atominiu, bet drauge ir propagandiniu.

Tik apsidairykime, kaip mūsų priešas pluša! Kraipo mūsų istoriją, rusina kraštą ir žmones, perplauna smegenis. Aprūpinę Judo kapeikomis, siunčia į laisvąjį pasaulį pas mūsų tautiečius raginti grįžti namo. Matyti, rusų čekistai okupuotuose kraštuose pritrūko šviežienos' . . . Pasirodė panašių kviesliu ir mūsų kongrese, bet jie tuojau buvo atidengti.

Gerą kalbą pasakė vienas brazilų katalikų universiteto profesorius. Jis nušvietė Lietuvos santykius su kaimunais ir dabartinę padėtį. Stipriai pabrėžė Stalino -Hitlerio susitarimą (1939), pradėjusį karą. Ta gerai parengta kalba dabar kartojama radijo bangomis. Tai propaganda mūsų labui.

Visą vertingą kongreso medžiagą reikėtų išleisti atskira knyga portugališkai ir ispaniškai. Tai irgi daug mums pasitarnautų.

Garsus būrys talkininkų

Pirmą kartą mum į talką atėjo gausus būrys studentų brazilų, katalikų, patriotų demokratų. Katalikiškose aukštose mokyklose jie turi savo organizacijas, daro įtakos spaudai ir visuomeniniam-politiniam gyvenimui. Nebedrįstama su jais nesiskaityti. Juk ir visame pasaulyje dabar paisoma, ką daro, ką sako ir kaip reaguoja studijuojąs jaunimas.

Čia katalikai studentai nedaužo komunistinių atstovybių langų, kaip daroma už geležinės sienos su Amerikos atstovybėmis; nemėto Molotovo "kokteilių', nedegina automobilių. Bet su jų rimtom demonstracijom skaitosi valdžia ir plačioji visuomenė.

Gerai, kad brazilai studentai paremia mūsų tautos teisingą reikalą — atgauti laisvę. Lietuviam reikėtų su jais užmegzti dar artimesnius ryšius. Dar neseniai veikė "Lietuvių-Brazilų Kultūrinio Bendraddrbiavi m o Draugija", kurioje ir man teko dalyvauti. Dabar ji nustojo reiškusis. Reikėtų atgaivinti.

Taip pat tektų visas savo pastangas nukreipti į mūsų pačių jaunimą, kad jis išliktų lietuviškas. Jis gana lengvai pasiduoda nutautimui. Negi tokia nelaimė turi mus ištikti svetimuose kraštuose? Jei caro laikas Lietuvoje mūsų žmonės atlaikė, jei atlaiko dabartinę bolševikų okupaciją, tai laisvėje, rodos, smegenys neturėtų išdžiūti tropiniam ar ir netropiniam klimate. Sudarykime jaunimui savą lietuvišką klimatą.

Ko norime ir laukiame?

Po gerai pavykusio Pietų Amerikos lietuvių trečiojo kongreso lauktume:

1. kad užsimegztų kuo glaudesni ryšiai su visais pasaulio lietuviais;

2. kad sustiprėtų mūsų organizacijos, jų veikla ir mūsų lietuviškoji spauda;

3. kad mūsų jaunimas brėstų lietuviškas ir veiklus, pasiruošęs perimti darbą iš nusenusių mūsų patriotų veteranų;

4. kad ir mes, nublokšti į džiungles, vienu kitu kruzeiru daugiau prisidėtume prie tėvynės laisvinimo;

5. Pagaliau, kad būtų išgirstas mūsų kreipimasis į pasaulį ir jo vairuotojai padėtų mums atgauti savo tėvynei laisvę.

Tai taip. Pirmyn į naują darbą su nauja energija! **K.K.L.**

KONGRESMANAS ROBERT McCLOY

PREL. J. BALKŪNAS kalba prie Nepriklausomybės paminklo Buenos Aires vasario 14 Lietuvos nepriklausomybės proga. Prel. J. Balkūnas dalyvavo P. Amerikos lietuvių kongrese Sao Paulo vasario 18-21.

SPAUDA

Hitlerinė okupacija ir Kazys Boruta

Lietuvoje "Literatūra ir menas" kovo 11 aprašė rašytojo Kazio Borutos laidotuves. Laidotuvių aprašymas korektiškas ta prasme, kad apsiėjo be niekinimo nepriklausomai Lietuvai — visai jos neminėjo, tekalbėdamas tik apie patį rašytoją. Palietės hitlerinės okupacijos metus, tyčia ar netyčia, priskyrė K. Borutai šiuos nuopelnus: "Hitlerinės okupacijos metais padėjo išsaugoti rankraštyną" (akademijoje). Tą pat, tik stipresniais žodžiais tame laikraštyje jau atskirame rašte kartoja J. Baltušis.

Kas rašys K. Borutos biografiją, tuos tvirtinimus apie jo rolę Akademijoj turės nubraukti. Jokios akcijos, ar, kaip Baltušis rašo, aktyvaus talkininkavimo tuo reikalu Boruta nerodė. Jis atsirado 1940 vasarą Lituanistikos Institute Kaune, dengdamasis nuo bolševikų, nes buvo "eseras". Manė, mokslinėje institucijoje būsiant saugiausia. Ir neapsiriko. Institutą nukėlus Vilniun ir pavertus Lietuvos Mokslo Akademija, jam buvo sudarytos sąlygos, kurios jį saugojo pradžioje nuo bolševikinės, vėliau nuo hitlerinės Valdžios reikalavimų. Išrūpintas jam buvo pažymėjimas, kad jis Akademijos tarnautojas, ir jis galėjo ateiti į Akademiją (Lietuvių Mokslo Draugijos archyvą ir biblioteką Antakalny), galėjo neateiti, galėjo imtis savo kūrybos ir ko kito be jokios kontrolės. Jis taip ir darė, nesikišdamas į tai, kas ir ką darė su rankraštynu. Buvo mojęsis rašyti romaną iš Liudo Giros gyvenimo, nes savo žinion buvo paėmęs jo archyvą, rastą bute, iš kurio L. Gira pabėgo Maskvon. Apie jį K.B. prasitarė: "Tas žmogus keliaklupščiavo prieš kiekvieną valdžios poną — nuo krikščionio demokrato iki bolševiko".

Lietuvoje dabar sunku ir apie mirusius parašyti kitaip, nei parašė "Literatūra ir menas"; sunku parašyti, kaip iš tikrųjų buvo. Bet aną klaidinančią informaciją apie Borutą iš "Literatūros ir meno" perkėlė ir į čia "Vienybė", kovo 18 persispausdindama laidotuvių aprašymą ir nenurodydama, kad tai "Literatūro ir meno rašinys, tepakeisdama tik antraštę iš "Jo kūryba lieka su mumis" į "Mirė poetas Kazys Boruta"; pakeisdama pirmuosius žodžius "LTRS Rašytojų . . "į "Lietuvos Rašytojų" . .

AUKŠČIAUSIAS LAIKAS KELTI LIETUVOS BYLĄ J. TAUTOSE

Kongresmanas Mc Clory ragina JAV vyriausybę kelti Lietuvos bylą Jungtinėse Tautose Rezoliucijų skaičius jau pašoko iki 54

Los Angeles, Calif. — "Aukščiausias laikas yra kelti Lietuvos bylą Jungtinėse Tautose ir per jas spausti sovietus pasitraukti iš Lietuvos ir kitų pavergtų kraštų. JAV vyriausybė tai turi daryti nieko nelaukdama," kalbėjo neseniai kongresmanas **Robert McClory** (R.-Ill.), ragindamas savo kolegas kongresmanus pravesti jo rezoliuciją. Šią rezoliuciją išrūpino E.R. Skališius iš Waukeegan, Illinois., tenykštės LB apylinkės veikėjas.

Šiomis dienomis pora naujų rezoliucijų įnešta Atstovų Rūmuose; jų autoriai yra kongresmanas **E. Ross Adair** (R.-Ind.), ir kongresmanas **Edward J. Patten** (D.-N.J.). Pirmoji rezoliucija gauta lietuvių pastangomis, antroji — estų. Ypač prisimintinas kongresmanas E. Ross Adair; jis yra visai naujos rezoliucijos autorius; jo apylinkėje Fort Wayne, Ind. lietuvių skaičius yra labai ribotas. Parašykime jam padėkos laiškučius.

Rezoliucijų skaičius jau yra pašokęs iki 54; jų skaičius ir toliau didės. Visi lietuviai kviečiami prisidėti prie šio darbo. Rašyti: Rezoliucijoms Remti Komitetas, Post Office Box 77048 Los Angeles, Calif., 90007. **IT**

Australijos Rabaul, New Britain kolonijoje, vedybų atveju kraičio papročiai veikia atbulai. Vienas jaunasis už žmoną neseniai tėvams sumokėjo 20 0 pinigais, 3300 šunų dančių, 840 pėdų suvertų kriauklių, septynias kiaules ir aštuonius vėžlius.

Gėlės papiginta kaina

Nijolė Valaitienė paruošia vestuvėm gėles iš sezoninių gėlių papiginta kaina. 50 dol. už jaunosios bukietą. 2 pamerges, 2 korsažus, 2 bukietus bažnyčioj ir vyrams gėlės. Dėl smulkesnių informacijų skambinti 914 LY 1-9244.

— Naujas pensijų įstatymas numato didinti pensijas. Skirtumas tarp ligšiolinio įstatymo ir projektuojamo bus toks: uždirbatiem vidutiniškai per mėnesį 40 dol. buvo mokama 40, bus mokama 44, uždirbantiem 100 buvo 58, bus 63, uždirbantiem 200 buvo 84, bus 90, uždirbantiem 250 buvo 95, bus 102, uždirbantiem 300 buvo 105, bus 112, uždirbantiem 350 buvo 116, bus 124, uždirbantiem 400 buvo 127, bus 136, uždirbantiem 500 buvo 127, bus 157.

Siųskite į Lietuvą ir SSSR
DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom *urmo kainom* atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.
118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.
Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.
S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

WEISS & KATZ, INC.
187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —
- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- *Specialiai žemos kainos* siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas. kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užeiti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS
Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!
SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUČAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. VIrginia 6-9519
SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N.Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION
Patikima ir žinoma firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą leidžiamiems siuntiniams į USSR — *PRANEŠA:*
Eilėje garantuojamų užsakymų sovietinės gamybos prekėms, kaip tai: AUTOMOBILIAMS, ŠALDYTUVAMS, TELEVIZIJOS APARATAMS ir kt., pats gavėjas gali pasirinkti dovanas už bet kokio dydžio sumą.
Jūs taip pat galite užsakyti MAISTO PRODUKTŲ DOVANAS giminėms, esantiems USSR. Pristatymas skubus iš produktų sandėlių esančių SOVIETŲ SĄJUNGOJE.
Kainos prieinamos.
Katalogų prašykite bet kuriame mūsų skyriuje arba Vyriausioje Įstaigoje:
45 West 45th Street
New York, N. Y. 10036; Room 1101
Tel.: CI 5-7905

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. ..... Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. ..... Tel. STagg 2-4329
91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. — Tel. 441-4554
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUŽIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Dėdės Tomo sujudusi trobelė

"Dėdės Tomo trobelė" (Uncle Tom's Cabin) — apysaka iš negrų vergijos Jungtinėse Valstybėse — savo metu buvo viena iš labiausiai palitusių knygų pasaulyje. Išversta į 22 kalbas, jaudino iki ašarų 'dėdės Tomo' kančiomis. Jo 'trobelė' tapo simboliu prislėgtų, nelaimingųjų juodų žmonių — dėdės Tomo vaikų.

Tačiau autorė tos apysakos nėra juodukė, išgyvenusi kartų vergo gyvenimą. Tą garsią apysaką 1852 išleido baltoji moteris, presbiterionų teologo duktė, gyvenusi Connecticute ir Maine. Apie sunkią negrų dalią težinojo iš atbėgusių į šiaurines valstybes, kur jie galėjo gauti laisvesnį darbą.

★

Harriete Beecher-Stowe su savo vyru rėmė visų negrų išlaisvinimą. Jos apysaka stipriai kaitino emancipacijos judėjimą šiaurėje ir rytuose, bet kėlė pasipiktinimą pietuose. Ten aštri kritika kibo į autorės perdėtą pasakojimą. Tačiau kokio pobūdžio bebuvo ta juodoji vergija, jai buvo atėjęs laikas Jungtinėse Valstybėse išnykti. Kaip tik tuo met Europoje panaikintos paskutinės baudžiavos liekanos Rusijoje ir Lietuvoje.

Vergijos panaikinimas Amerikoje vis dėlto neapsiėjo be ketverių metų pilietinio karo ir prezidento Abraomo Linkolno mirties. Linkolnas, peršautas balandžio 14, mirė sekančią dieną. Vergija panaikinta tų pačių metų gruodžio 18 JAV konstitucijos XIII papildymu. Šiemet tiem abiem įvykiam sueina lygiai šimtas metų.

★

Šimtametė sukaktis lyg tyčia susipina su nauju sujudimu 'dėdės Tomo trobelėje'. Išgyvename negrų riaušės Selmos įvykius, demonstracijas su kraujo čiurkšlėm. Eina kova dėl pilietinių teisių ir rasinio barjero panaikinimo.

Vergijos panaikinimas anuomet davė negram judėjimo laisvę, bet neužtikrino žmoniško gyvenimo, ypač pietinėse valstybėse. Ten žemės ūkyje daugiausia liko nuomininkai, pusininkai, be šviesesnės ateities; į sunkias gyvenimo sąlygas įgintį, dažnai visiškai beteisiai, labai griežtai nuo baltųjų atskirti. Dar 1930 Virginijos valstybėje nutarta laikyti negru kiekvieną, kuriame yra bent lašas 'juodo kraujo', nors tėra spalvota žmonių oda, o kraujas visų raudonas.

Geriau klojosi atsikėlusiem į šiaurės didžiuosius miestus, kur nėra tokios rasių išskirties kaip pietuose. Tačiau ir čia sukūrė atskiros miestų sekcijos su 'juodaisiais getais', 'harlemais'. Dabar iš jų kyla nerimas.

★

Rasinė neapykanta yra nusikaltimas žmoniškumui, iš kurios pusės ji besiveržtų: Afrikoje prieš baltuosius ar Amerikoje prieš juoduosius. Kokios spalvos žmogus bebūtų, jis pirmiausia yra žmogus, ne rasė. Niekas negali gimdamas pasirinkti savo spalvos, bet tai nekliudo jam tapti doru žmogumi. Tiek baltas, tiek juodas ar geltonas gali būti lygiai doras ar nedoras.

Amerikoje baltieji turi prisiimti kaltę, kad visą šimtmetį prasnaudė, nesirūpindami žmoniškesniais santykiais su juodaisiais. Antra vertus, patys negrai, nors, tarp jų yra daug pratursių ir prasilavinusių, ypač šiaurinėse valstybėse, ligi šiol neparodė ryžties ir noro negrų masę tvarkyti ir kultūrinti. Dabar ji lengvai pasiduoda kraštutiniei ir dažnai patiem sau kenkiančiai agitacijai. 'Dėdės Tomo trobelė" gana pavojingai bruzda.

Maskvoje sulaužė kryžių ir suplėšė kepurę

Pasakoja A. Trainavičius, neseniai atvykęs iš Lietuvos

Richmond Hill, jaukioje Queenso sekcijoje, kur nemažai lietuvių dabar gyvena, melsva šviesele prie vienų namų buvo ženklu, kad čia turiu skambutį spausti. Buvo jau vakaras. Duris atvėrė ponia B. Paprockienė, kviesdama vidun. Viduje buvo dar keletas asmenų. Dr. V. Paprockas kažkur buvo sulaikytas 'šalčio' pagautų pacientų. Bet ne tuo reikalu atvykau. Daktaras namie nepriiminėja; turi atskirą kabinetą Bushwicko sekcijoje. Jis pasirodė, kai buvome jau apsilę ir mintimis nukilę Lietuvon.

Keliese buvom susirinkę pasikalbėti su svečiu iš tėvynės. Gal ir netiktų sakyti — svečias. Andrius Trainavičius, kuris tik vasario 19 iš Vilniaus pro Maskvą atvyko pas savo dukrą ir žentą, anksčiau Amerikoje buvo gyvenęs virš 20 metų ir dabar atskrido nebe svečiuotis. Amerikos senesnieji lietuviai gerai jį prisimena iš ankstyvesnės jo veiklos prieš 40 metų. Dar kitą tiek pridėjus, turėsime amžių, kurį nesunkiai atpažįstame iš žmogaus eisenos ir visos povyzos. Andrius Trainavičius priešingai, atrodo dar siprus ir guvus. Jo gyvenimo kelias prasideda Lietuvos tautinio atgimimo dienom, nes gimė drauge su dr. J. Basanavičiaus "Aušra" (1883). Gal nuo čia ir pradėkime.

Ten prie Grūdos kur, žemė grūdo neduoda

Andrius Trainavičius yra kilęs iš Antrųjų Kabelių, Marcinkonių vals., Gardino apskr. Gamta čia pati žėldo šilus, daigina grybus, sirpdo uogas, bet skursni smiltėta žemė prie Grūdos upės nepakankamai duoda grūdo duonai kasdieninei. Užtat iš to Dzūkijos krašto, senosios Dainavos, daug keliavo svetur duonos ieškoti, ypač jaunimo iš mažesnių ūkių ir gausesnių šeimų. Ir Andrius Trainavičius, neišrėdamas dar nė pilnų aštuoniolikos metų, nuplaukė už jūrių-marių, kur jau buvo nuekliavusių iš Marcinkonių, Ratnyčios, Druskininkų, Merkinės, Varėnos, Perlojos...

— O kaip dabar atrodo tos apylinkės apie Marcinkonis' — paklausiau. — Man tebesigirdi melsvų šilų ošimas.

— Ošia po truputį ten, kur jų nebuvo, o kur buvo dideli miškai — viskas iškirsta. Marcinkonyse prie geležinkelio stoties būta mažas lentpiūvėlės. Dabar praplėsta, didelė, veikia visa sparta. Paskutinius medžius kerta. Žinoma, ir želdo, bet kada užaugs?

— Gal teko sutikti partizanų?

— Akis į akį nesutikau. Tik vieną kartą, rodos 1949 metais, užėjus į vieną miško apsupta sodybą tarp Varėnos ir Druskininkų, radau dvi mergaites 17-18 metų; jų tėvai buvo išvežti į Rusiją. Susikvietusios jaunimą, gal tarp jo būta ir partizanų— jaudinančiai dainavo lietuviškas dainas.

Čia pridursiu, kad lenkų valdymo laikais, po pirmojo pasaulinio karo, Kabeliai buvo viena iš patriotiškiausių parapijų visoje apylinkėje.

Čia — tarp Našvos ir Omahos

Amerikon atvykęs 1901 balandžio 7, pirmiausia apsigyveno Nashua, N.H. Anuomet čia būta gausios ir gajos dzūkų koionijos. Taip pat nemažai dzūkų įsikūrė Lowellyje, Lawrence, Brocktone, Worcesteryje, Providence. Dabar iš pirmųjų atkeliavusių daug išmirę, kiti virtę senimu, pensininkais. Andrius Trainavičius neužsiliko Našvoje tiek, kad pensijos sulauktų... Fabrike atidirbo tik porą metų,

ANDRIUS TRAINAVIČIUS

tegaudamas savaitei 12.60 dol. Iš Našvos 1903 nusikėlė į patį Amerikos vidurį — į Omahą.

Omahoje taip pat dirbo fabrike. Buvo įsijungęs į šv. Antano parapijos kūrimą ir Susivienijimo Liet. Amerikoje organizavimą: ėjo sekretoriaus pareigas parapijos komitete ir SLA 87 kuopoje. Šv. Antano bažnyčiai paaukojo vieną vitražą.

Omahoje begyvendamas apkeliavo Montanos, Wyomingo, Colorado, South ir North Dakotos valstybes. Po penkerių metų, grįžo į Atlanto pakraštį.

Čia vėl pradėjo nuo Našvos, paskui nusikėlė į Brocktoną, kur 1911 rugsėjo 3 vedė Jaciną Tamulevičiūtę iš Marcinkonių; paskui vėl grįžo į Našvą, kur įsigijo kepyklą. Našvoje suorganizavo SLA 54 kuopą, Brocktone sekretoriavo 17 kuopai.

— Atsiprašau, kad nutraukiu: manęs teiravosi Brocktone apie Jacintą.

— Ji mirė Vilniuje. Dukra prieš keletą metų dar spėjo motiną gyvą aplankyti. Tada mum gražiai kambarius aptvarkė. Mat, viešnia iš Amerikos lankėsi...

— O kada grįžote iš Amerikos į Lietuvą?

— 1922 metų vasarą.

Kaune prie Vytauto prospekto

Dar būdamas Amerikoje, Andrius Trainavičius kaip ir daugumas lietuvių rūpinosi padėti atsikuriančiai nepriklausomai Lietuvai. Platino ir pats pirko Lietuvos paskolos lakštus (bonus); paaukojo grynais apie 800 dol. Tai buvo nemaža suma anuo metu, kai darbininko uždarbis tesiekė 20-25 dol. savaitėje. Kas turėjo kiek susitaupęs, grįžo ir kūrėsi laisvoje Lietuvoje. Andrius Trainavičius išvyko į Kauną. Po poros metų ėmėsi vadovauti Amerikos Lietuvių Audimo Bendrovei, kurios pagrindai buvo sudaryti So. Bostone.

— Ar tai ne "Drobė"? —paklausiau.

— Ne. "Drobė" buvo įkurta Šančiuose, gi Audimo Bendrovė įsikūrė Vytauto prospekte 12, netoli geležinkelio stoties. Dar buvo Kęstučio gatvėje Amerikos Lietuvių Akcinė Bendrovė, kuri pardavinėjo Fordo automobilius.

Audimo Bendrovei vadovavo ligi 1936. Po to vertėsi laisva prekyba. Be to, kurį laiką tvarkė Kauno Miesto Ekspedicijos stotį, kuri išaugo Audimo Bendrovės paskata. Iš Kauno 1940 balandžio mėn. nusikėlė į Vilnių.

— O kas paskatino palikti Kauną?

— Buvo jau aišku, kad bolševikai Lietuvą užgrius. Nors niekam nebuvau įsipykęs, bet žinojau, kad vadovaujančius rioms nors įmonėm komunistai ramybėje nepalieka. Geriau gyvenamąją vietą ir darbą pakeisti, nors ir visko netekus.

Dvidešimt penkeri metai sostinėje

Atvykęs į Vilnių ir įsikūręs prastam butuke (be vandens), netoli šv. Jokūbo bažnyčios ir Lukiškių aikštės, čia išgyveno visas okupacijas — bolševikų ir vokiečių — ligi paskutinių dienų. Dirbo malkų sandely, miesto kuro skyriuje; Pabradėje ir Mančiagirėje (Varėnos rajone) miškų techniku, savaitgaliais parvažinėdamas namo. 1954 atleistas į pensiją. Gaudavo 46rublius ir 75 kapeikas mėnesiui. Rublis dabar lyginamas doleriui, bet žmonės mona nuo 2.50 iki 3 rublių už dolerį.

— Ar gali žmonės iš tokios pensijos išsiversti?

— Nebent pusalkiai ir nuogi. Verčiasi iš šalies, ši bei tą sukombinuoja... Žmonai mirus, rūpinausi išvažiuoti. Ilgai kliudė, kol pagaliau išskridau.

— Ar nebūsite lėktuve kabliu užkliudę, antai, ta žiemine kepure su kailiu?

— Užkliuvo muitininkų pirštai. Krėtė ir draskė, net vienai dienai kelionę suvėlino. Biraute, parodyk dar gintarinį kryželį, — kreipėsi į dukrą.

Gintarinio pastatoma kryželio papėdė taip pat atlaužta. Ką ten galėjo rasti, taip ir neaišku?

(Kitame numeryje bus apie gyvenimą ir pragyvenimą Lietuvoje). **S.**

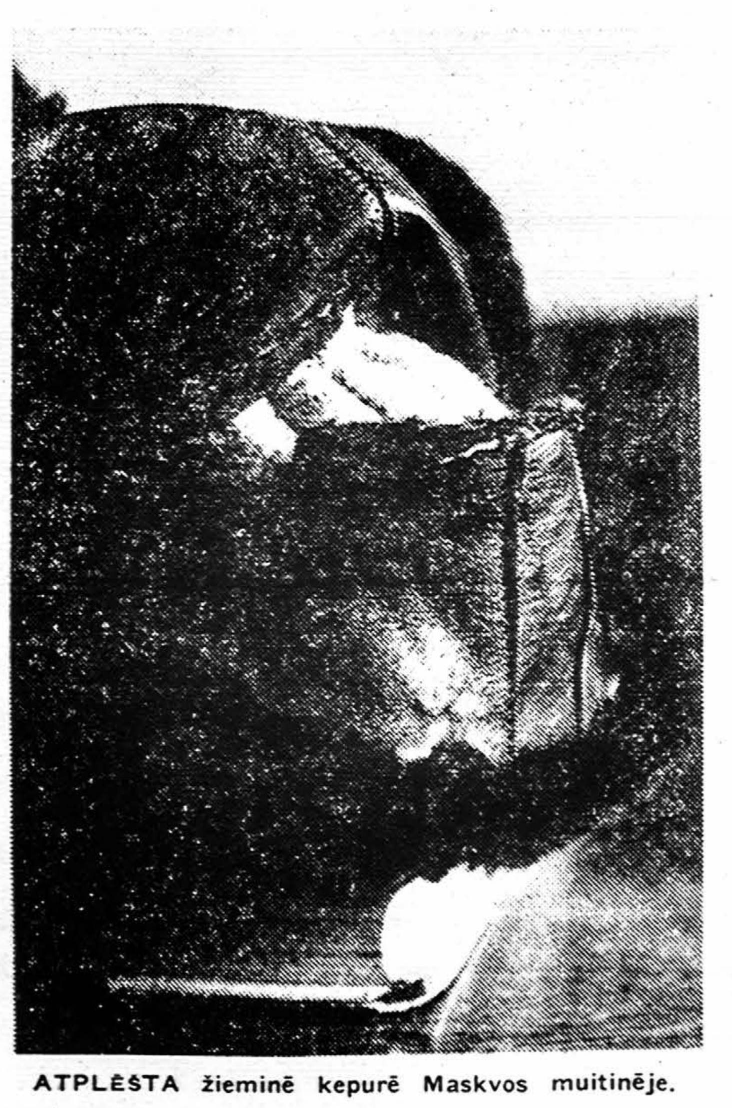

ATPLĖŠTA žieminė kepurė Maskvos muitinėje.

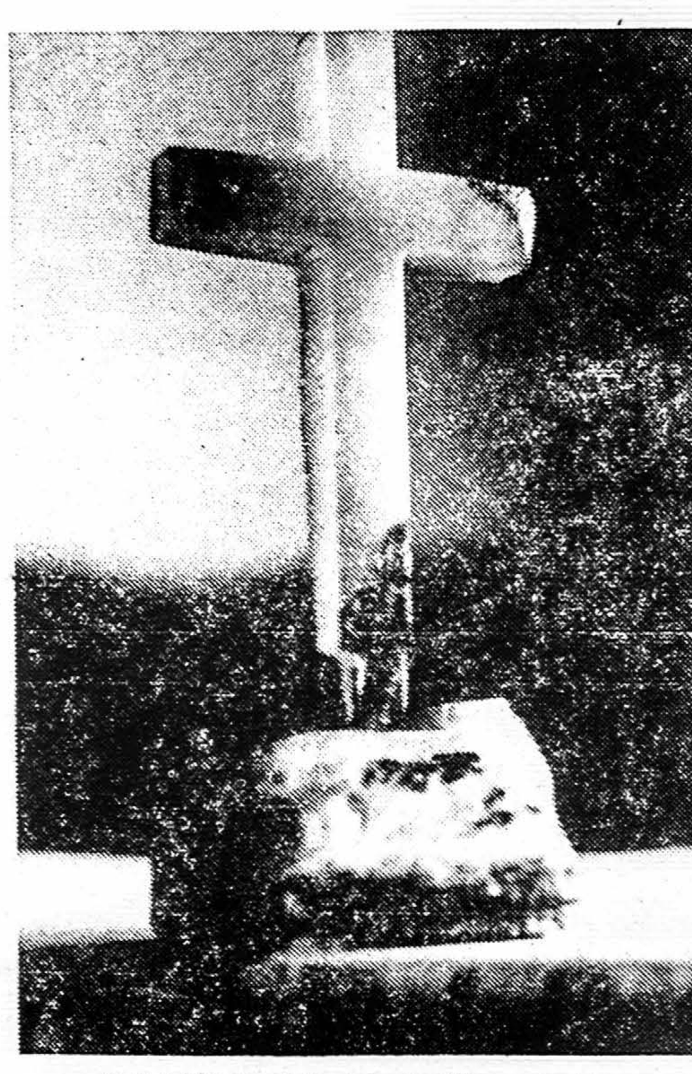

ATLAUŽTA gintarinio kryžiaus papėdė.

JUOZAS POŽĖRA

Kur duona ašaroja

LAIŠKAI IŠ SIBIRO

(3)

Pagaliau aš likau trobelėje vienas. Vitalijus Slobodčikovas ir Agonas Achunovas, įsimetę į kuprines maisto ir pasiėmę savo šautuvus, dvilinki susilenkę išlindo pro žemas trobelės dureles, įleisdami į vidų kamuolius garų. Paskui aš pro neldulką trobelės langelį žiūrėjau, kaip jie ilgai ir kruopščiai tvirtino prie veltinių slides, kaip, smukdami iki kelių puriame sniege, leidosi nuo kalvelės į užšalusį upokšnį, kur ryte mes matėme šviežias šiaurės elnių pėdas. Aš lydėjau juos akimis il gai, kol pakrantės maumedžiai ir tankūs krūmynai susiliejo su jų figūromis. Jie sugrįš tik vėlai vakare. Aš pasižadėjau išvirti karštymo, kad jiedu galėtų pasistiprinti ir sušilti, vos tik peržengs mūsų trobelės slenkstį. Tačiau iki vakaro dar daug gražaus laiko ir aš traukiu iš kelionmaišio aplanką su popieriumi, arčiau langelio stumiu nedidelį grubiai tašytą ir tvirtai sukaltą stalą.

Įspūdžių tiek daug, kad nežinau, nuo ko pradėti. Apie ką rašyti? Gal būt, apie tai, kaip Zigmas Lobšaitis nusivežė mane į Prokopjevo kaimelį ir supažindino su žmogumi, kuris išgelbėjo, ištraukė iš mirties nagų ir jį, ir jo žmoną Stasę? Tai buvo prieš porą metų, ledonešio metu, kai Ilimo upė verčia iš šaknų šimtamečius medžius. Žmogus neišsigando, trapiu luotu prisikasė iki skęstančiųjų, sukėlė juos į savo laivą. Aš mačiau tą žmogų. Paprastas, niekuo nepasižymintis rusiškas veidas. Gal būt, skaitytojui ir būtų galima atskleisti dar vieną rusų žmonėms būdingą bruožą, bet aš galvoju, jog panašiomis temomis jau daug yra rašyta ir nieko naujo aš nepasakysiu.

O kur ta nauja, ko mūsų lietuviškas skaitytojas dar negirdėjo? Apie ką rašyti? Gal būt visiems būtų įdomi tragedija, įvykusi tame pačiame Prokopjevo kaime praeitų metų vėlyvą rudenį, kai meška negyvai užmušė du žmones — tėvą ir dukrą — jų pačių kieme? Tai buvo spalio septynioliktą ir daug kas tai matė savomis akimis ir daugelis pasakojo man apie tai su visomis smulkmenomis: ir kaip dienos metu meška atėjo prie kiemo, ir kaip ji nukreipė demesio į telyčių bandą, o pasuko prie kerdžiaus ir kaip jis norėjo ten užsidaryti, ir kaip meška išlaužė duris ir vienu smūgiu užmušė jį, ir kaip iš trobos išsoko žmogaus duktė ir plikomis rankomis puolė mešką, ir kaip žvėris keliais smūgiais keturiose vietose sulaužė jai nugarkaulį, ir kaip jis paskui nešė moterį glėbyje, tarsi demdamasis jos kūnu nuo persekiotoju, ir kaip nelaimingosios vyras ilgai nesiryžo šauti, ir kaip galiausiai vyrai tą mešką pribaigė.

Pasakojo man žmonės ir apie tai, kad tokias meškas jie vadina valkatomis, nes tokiu metu joms laikas miegoti žiemos miegu, o jos negula, valkiojasi po apylinkes nes, matyt, turi kirminų ir visą laiką jaučiasi alkanos. O koks alkanam miegas? Apie visa tai žmonės man pasakojo smulkiai ir gal būt, būtų galima parašyti apie tai, bet aš pagalvojau, kad meška niekad nepasižymėjo švelnumu ir broliavimusi su žmogumi ir nieko naujo skaitytojas iš manęs neišgirs.

Ir tuomet man šovė į galvą mintis — parašyti apie Sibiro taigos žmones. Apie amžiną jų kovą su taiga. Apie negailestingą, pilną klastos taigą ir žmogaus protą, jo valią, jo sugebėjimą prisitaikyti prie nepakenčiamiausių sąlygų ir išeiti iš šios dvikovos nugalėtoju. Gal būt šis pasakojimas padės skaitytojui geriau pažinti Sibiro žmones.

Su Vitalijumi Slobodčikovu — tikru sibiriečiu — mane suvedė Zigmas Lobšaitis. Vidutinio ūgio, vidutinio amžiaus vyriškis iš pirmo žvilgsnio man pa sirodė vaikėzu. Priežastis — stambūs šlakai, sėte nusėję jo veidą ir raudoni neklaužados paukai, išvirtę ir pasišiaušę į visas puses. Rodėsi, jog žmogus kando prinokusį pamidorą, apsitaškė ir u...miršo nusišluostyti sulčių purslus. Jis ilgai svarstė mano pasiūlymą eiti į taigos gilumą, bet pagaliau sutiko ir pats pasiūlė trečiąjį bendrakeleivį — Baškirijos totorių Agoną Achunovą, kelinti metai dirbantį tame pačiame miško chemijos ūkyje. Totorius buvo aukštas, kieto žvilgsnio kumpanosis vaikinas su kreivomis kojomis, tarsi būtų gimęs ant arklio ir visą gyvenimą nuo jo nenulipęs.

Iš vakaro mes susirinkome Vitalijaus Sobodčikovo troboje, susinešėme savo paruoštas kelionei kuprines, bet namų šeimininkas pakilnojo, pasvėrė jas ant rankos ir liepė atrišti. Be jokių kalbų iš mano kuprinės ištraukė šiltą antklodę.

— Sitą paliksime.

— Kodėl?

— Tai gal ir sudedamą lovą nešitės? — paklausė jis neatsakydamas į mano klausimą, ir visos keturios jo mažos dukrelės nusijuokė it varpeliais sudindiliavo.

Paskui iš kuprinės buvo pašalinti du kepalukai duonos, porą dėžučių mėsos konservų, keilos dešimtys šovinių.

— Kam tempti tokį svorį? Užteks kojelėms darbo, kol kūnus nuneš, — pasakė jis.

Į savo kuprinę jis įsidėjo cukraus, druskos, porą sauju kruopų ir kelias riekučias sušalusių it akmenukai kaukšinčių koldūnų. Sibiriečiai koldūnus labai mėgsta ir verda jų daug. Papiauna gyvulį, priruošia tešlos, ir pridaro koldūnų, maišą, du. Pakabina juos prieangyje palubėje, ir kaba jie ten, lyg didžiuliame šaldytuve. Kiti taip pat laiko ir kotlietus. Čia niekas mėsos nerūko. Sūdo arba užšaldo, kaip koldūnus ar kotlietus. Seimininkei, sulaukus svečio, ar šiaip kokia proga, tereikia užkaisti puodą, ir po pusvalandžio ant stalo jau garuoja dubuo kvapnių, česnaku uždarytų koldūnų. Žmonės kurie laiko po vieną ar dvi karves panašiai daro ir su grietinėle. Nugriebia, supila ją į dailius beržo tošies lauknešėlius ir taip pat užšaldo. Mėnesių mėnesiais stovi šaltame prieangyje tokie lauknešėliai, pilni visada šviežios grietinėlės. Sibiro speiga, kaip matome žmogus irgi pakinko į savo vežimą. Blogiau vasarą, kai čia būna labai karšta. Tačiau ir tuomet vietiniai gyventojai pieną ir sviestą, kurie tokiuose karščiuose genda labai greitai, laiko tuose pačiuose beržo tošies lauknešėliuose, ir per didžiausius karščius pienas tokiame inde neprarūgsta net keletą dienų. Apie šiuos nuostabius indus iš beržo tošies aš dar papasakosiu kiek vėliau, nes jie mane tiesiog apstulbino.

Mes kėlėmės labai anksti, dar prieš aušrą. Mūsų laukė tolimas kelias į taigos gilumą. Per dieną reikės giliu ir it pūkas puriu sniegu sukarti apie keturiasdešimt kilometrų.

Termometras rodė keturiasdešimt septynis laipsnius žemiau nulio. Kaimo žiburiai švietė blausiai, skęsdami šalčiuose.

Vitalijus Slobodčikovas šliuožė pirmuoju. Tačiau visa tai pavadinti šliuožimu galima tik sąlyginai, nes slidės grimzdo į sniegą aukščiau kelių ir net lygiausioje vietoje rodėsi, jog žmogus visą laiką kopia į kalną. O slidės jo buvo nepaprastos. Trumpos ir plačios, žvėrių kailiu pamuštos slidės, kokias čia naudoja visi medžiotojai. Savo pločio dėka jos palyginti negiliai grimzta į sniegą, o pamuštos kailiu, niekad net ir nuo stačios pakriūtės, neslysta atbulos. Slidžių pamušimui naudojami kailiai nuo briedžių kojų. Jie stiprūs ir trumpaplaukiai, į juos neprisimuša sniego ir standūs jų plaukai pasišiaušia, jeigu bandai šliuožti atgal. Gilios Sibiro žiemos privertė žmones išmokti gamintis tokias slides.

Man eiti buvo lengviausia. Prieš mane visą laiką šmėkščiojo lenktos totoriaus Angono kojos. Aš ėjau jau pramintu taku.

Kol mes dar buvome netoli tenuėję nuo kaimo, patekėjo balta saulė ir paliejo taigoje savo šykščią šviesą. Visur matėsi ištrypti baltųjų kiškių takai, iš visų pusių girdėjosi genių kalimas, vienur kitur užeidavome kurtinių nakvynės vietas. Sie dideli miško paukščiai miegodavo sniege. Iš vakaro, palesę pušies spyglių, jie akmeniu krisdavo nuo šakos tiesiog į pusnį ir užsidarydavo po sniego plutele, kartais padarydavo gana erdvų miegamąjį.

(Bus daugiau)

ČEKO KOMPOZITORIAUS DOVANA LIETUVIAMS

Daina-siuita simfoniniam orkestrui

J. ŽILEVIČIUS

Čekai domėjosi lietuvių liaudies dainomis jau nuo devynioliktojo amžiaus pradžios. Keletą dainų yra atspausdinę Prahoje išleistuose veikaluose. Be to, keletas čekų muzikų bei kompozitorių turėjo artimą ryšį su Lietuva, o lietuviai — su Praha.

Štai, garsios Rokiškio vargoninkų mokyklos direktorium ir mokytoju buvo čekas Lynmanas. Rietave kung. B. Oginskio orkestro dirigentu kurį laiką buvo Mašekas Nepriklausomoje Lietuvoje, Kaune, Čekoslovakijos konsulu buvo J. Galia, kompozitorius; jis simfoniniam orkestrui instrumentavo ir Prahoje pastatė Č. Sasnausko Requiem'. Dar minėtinas čekas Braunas, buvęs Lietuvos kariuomenėje kapelmeisteriu.

Iš lietuvių Prahoje dirigavimo mokėsi kompoz. J. Kačinskas ir prof. V. Marijošius. J. Kačinskas Prahos konservatorijoje studijavo ketvirtatonine kompoziciją. Ten dainavimo mokėsi Lietuvos operos solistė A. Staškevičiūtė. Garsusis čekų nonetas, sudarytas iš Prahos konservatoriją baigusių, mokytojavo Klaipėdos konservatorijoje. Savo mokiniam jis paliko čekiškos instrumentalinės muzikos antspaudą: čekiška s manieras, intonaciją, stilių ir k. Choro vedėjas A. Vaičiūnas, pasimokęs Prahoje diriguoti, visai jau kitaip su choru dirbo negu anksčiau.

Taigi nebe viena gija lietuvius sijo su čekų muzika, o čekus — su Lietuva. Čia savo kūryba įsijungia ir dabartinis čekų kompoz. V. Nelhybel. Sakytume, tai lyg tąsa nenutrūkstamos, tradicinės draugystės.

VACLAV NELHYBEL IR JO KŪRYBA

V. Nelhybel yra gimęs Moravijoje, baigęs Prahos konservatorijoje kompoziciją ir dirigavimą, studijavęs Prahos ir Friburgo universitetuose muzikologiją. Yra dirigavęs simfoniniam orkestrui Prahos radijofone ir miesto teatre, buvęs Prahos filharmonijos dirigento asistentu, radijofono simfoninio orkestro dirigentu Ženevos-Lausanos miestuose, Šveicarijoje, o 1950-1957 Miunchene, Vokietijoje, Laisvos Europos (Free Europe) radijo dirigentu ir muzikos direktorium. Kaip svečias dirigavo koncertam ir operom Šveicarijoje, Austrijoje —Salzburge, Vienoje, Vokietijoje—Miunchene ir kituose miestuose.

V. Nelhybelio kūryba yra įvairi ir plati. Yra parašęs operą 'Gaidys ir budelis' (statyta Prahoje), tris baletus, simfonijų, kamerinių kūrinių, oratorijų, eilę muzikos vadovėlių. Jo kūriniai grojami Europos ir Amerikos didmiesčiuose. Už savo kūrinius yra laimėjęs eilę premijų Vokietijoje, Danijoje, Amerikoje.

KOMP. VACLAV NELHYBEL

Miunchene su šiuo žymių čekų kompozitorium susipažino mūsų muzikos veikėjas Valteris Banaitis. Jis pateikė eilę lietuvių liaudies meliodijų. Iš tos pažinties atsirado stambi V. Nelhybelio suita 'Daina' simfoniniam orkestrui. V. Banaičio rūpesčiu pirmą kartą buvo sugrota 1957 spalio 12 simfoninio orkestro viešame koncerte Bremene ir įgrota juostelėje. Taip pat V. Banaičio pastangomis atspausdinta 1958 Miunchene. Spausdinimą stambia auka parėmė J. Bačiūnas ir Lietuvos Nepriklausomybės Fondas. Partitūra yra didelio formato (83 p.). Tai reprezentacinis lietuvių muzikos kūrinys, atskleidžiąs žavingąją mūsų liaudies meliodiją. Išpildant užima 17 minučių.

'DAINOS' STRUKTŪRA

Kūrinys turi keturias skirtingos nuotaikos dalis. Kiekviena iš jų savo išraiškai naudoja atskiras lietuvių dainų meliodijas.

I. CORALE. Maestoso. Liaudies meliodija — 'O ko jūs liūdit'. Būgnai pradeda per du taktus, po to įsijungia varpai, vėl po dviejų taktų pradeda trimitai iškilmingą meliodiją, lyg giesmę. Antrą posmą ima trombonai su tūba ir taktu, vėliau visą laiką, tartum norėdami pasivyti, kas muzikine kalba vadinama oktavos kanonu, tie patys trimitai traukia tą pačią harmonizuotą meliodiją. Visa tai girdis varpam gaudžiant ir katilams dundant. Palaipsniui jėga stiprėja per 28 taktus. Po to pradeda pamažu įsijungti styginiai, variniai, medviniai instrumentai, ksilofonai ir 4 miško ragai (valtornės); jie vienu balsu traukia pagrindinę meliodiją, kuri vyrauja visų instrumentų ansambly. Šioje dalyje yra kulminacinis punktas, po kurio pradeda aprimti raudų motyvų aidai, pradėti varpų; kur-ne-kur dar girdisi nutolstančios meliodijos atgarsiai. Visa tai primena Kaune karo muziejaus buvusių vakarinių apiegų nuotaiką.

II. DANZA. Allegro. Po trumpos ir gyvos styginio įžangos mediniai pradeda tautinio šokio 'Oželio' melodiją, kurį toliau be galo gyvai vystosi tai viename, tai kitame instrumente bei jų grupėse, vaizduodama visokius "ožiškus gudrumus ir žaismus". Ši dalis kupina žaismingumo pačioje orkestracijoje ir jos efektuose.

III. PASTORALE. Andante moderato. Čia imama meliodija piemenėlių dainos "Esk karvute". Šios dainos meliodija labai būdinga ir archaiškai skambanti. Autorius, remdamasis nelygiu dainos takto metru, taip sudarė, kad kiekvienas taktas turi skirtingą metrą, kas sudaro sunkumų grojikams ir ypatingai dirigentui. Visa ši dalis yra ramios slinkties. Įdomūs mėgdžiojimai (imitacijos). Nors melodija teturi siaurą, vos 5 garsų apimtį, bet didelio, išprusinto specialisto sukurtas rimtas dalykas, kad ir neilgas.

IV. FINALE. Allegro. Paskutinėje dalyje nuskamba dvi pagrindinės melodijos: "Oi mergyte, tu jaunoji" ir "Skamba kankliai", dar pasigirsta melodija dainos "Ar aš ne vyšnelė" ir kitų. Tai nepaprastai praturtina visą kūrinį. Ši dalis yra triukšmingiausia, kaip ir dera užbaigtuvėm.

Bendrai kompozitoriaus įdėta daug triūso ir sugebėjimų, parodyta puikus vartojimas instrumentacijos. Kiekvienas balsas turi savarankų, nešabloniška kelią. Harmonija turininga, kupina naujovių, tačiau be disonansų. Kiekviena dalis išbaigta. Pravartu šį V. Nelhybelio lietuvišką kūrinį turėti savo plokštelių rinkinyje.

Komp. V. Nelhybel, be to, sukūrė vargonam tris lietuviškų giesmių meliodijas. Apie jas — sekančiam Darbininko numeryje.

DR. PETRUI MAČIULIUI 70 METŲ

DR. P. MAČIULIS

Dr. Petras Mačiulis, ilgametis nepriklausomos Lietuvos diplomatas, gyvenąs dabar Chicagoje, kovo 18 sulaukė 70 metų. Didesnė dalis jo gyvenimo prabėgo tarp užsienio ir Lietuvos, iš kurios paskutinį kartą išvyko prieš antrąją bolševikų okupaciją.

Dr. P. Mačiulis yra aukštaitis, rokiškėnas, gimęs 1895 kovo 18 (sen. kalendorium kovo 5) Bimbų km., Panemunėlio valsč., Rokiškio apskr. Gimnazijos mokslus buvo pradėjęs Šiauliuose, bet užbaigė Kaune tuojau po 1 pas. karo (1919), atsikuriant nepriklausomai Lietuvai. Kadangi tada Lietuvai labai reikėjo inteligentinių pajėgų, tai dar bebaigdamas gimnaziją išėjo dirbti į žemės ūkio ministeriją kanceliarijos viršininku; ministerija tada dar tiktai organizavosi, atsikėlus iš Vilniaus, kurį 1919 pirmomis dienomis užėmė bolševikai. Padirbėjęs vos pusę metų, perėjo į užsienio reikalų ministerijos tarnybą ir joje išbuvo ištisus 20 metų, pakaitomis gyvendamas tai užsienyje, tai Kaune.

Užsienio tarnybą pradėjo 1919 diplomatiniu kurjeriu, vėliau buvo Lietuvos pasiuntinybės sekretorium Romoje ir Prahoje, konsulu Sao Paulo, Brazilijoje. Būdamas Romoje ir dirbdamas Lietuvos pasiuntinybėje prie Šv. Sosto ir Kvirinalo, toliau studijavo Romos karališkame universitete, kurį 1923 baigė teisių daktaro laipsniu, parašęs disertaciją apie Italijos ir Lietuvos žemės reformą.

Paskirtas konsulu į Braziliją, Sao Paulo (1935), ir čia išbuvęs apie trejus metus, daug rūpinosi tik neseniai imigravusiais lietuviais. Lietuvos vyriausybei gelbstint, suorganizavo 4 lietuvių mokyklas (su 500 mokinių), pastatydino trims mokykloms namus. Nemažai turėjo rūpesčių, gelbėdamas lietuvius iš vargo, ypač iš didžiųjų fazendų (kavos plantacijų), kur nepatyrę lietuviai buvo pakliuvę it vergai.

Grįžęs Lietuvon (1938), dirbo užsienio reikalų ministerijos centre, eidamas Pabaltijo, Sovietų Rusijos ir Lenkijos skyrių vedėjo pareigas. Tuo metu jau niaukėsi Europos dangus, neramybę nešdamas ir Lietuvon. Dr. P. Mačiuliui teko būti liudininku, kaip trys kaimynai puolė Lietuvą savo ultimatumais 1938-1940. Apie tą lenkų, vokiečių ir rusų bolševikų agresinę politiką Lietuvos atžvilgiu dr. P. Mačiulis rašo savo prisiminimuose ('Trys ultimatumai' 1962, išleista Darbininko). Sukaktuvininkui teko būti 1940 birželio mėn. Lietuvos delegacijos nariu Maskvoje, kai Stalinas ir Molotovas (susitarę jau su Hitleriu), arogantiškai pareikalavo pasiduoti Sovietų Rusijai.

Tais protarpiais, kai grįždavo iš užsienio į Lietuvą, šalia tiesioginių savo pareigų dėstė visuomeninius mokslus Pavasario suaugusių gimnazijoje ir italų k. Kauno muzikos konservatorijoje. Bolševikam atleidus iš užsienio tarnybos (1940), mokytojavo Kauno X gimnazijoje, o vokiečių okupacijos laikais profesoriavo Kauno universitete, dėstydamas teologijos fakultete romėnų teisę ir teisės filosofiją. Nepriklausomybės laikais priklausė įvairiom kultūrinėm organizacijom, rūpinosi ir socialiniais klausimais, įsijungęs į Darbo Federaciją. Okupacijų metais priklausė slaptam "Vienybės Sąjūdžiui.

Pasitraukęs iš Lietuvos nuo bolševikų naujos invazijos, gyveno Vokietijoje, iš kur 1949 atvyko į JAV. Tremtyje ėjo įvairias pareigas Lietuvių Bendruomenėje, kol sunki liga ir operacijos prirakino namie prie kėdės. Tačiau savo dvasia tebėra guvus ir savo straipsniais spaudoje dažnai pasisako aktualiais mūsų lietuviško ir visuomeninio gyvenimo klausimais. Spaudoje bendradarbiauti pradėjo dar 1918 metais, Vilniuje leistame 'Lietuvos Aide'. Paskui rašė Ryte, XX Amžiuje, Naujoje Romuvoje, Mūsų Žinyne, Karde, Karyje, Darbininke (Kaune); Amerikoje — Drauge, Darbininke (Brooklyne), Garse Vytyje ir k.

(nukelta į 5 psl.)

MIRĖ KUN. ANTANAS MAŽUKNA, MIC

Visiškai netikėta mirtis vėl pasiėmė vieną auką iš Marianapolio. Prieš vienerius metus gaisras pasiėmė brolį Aleksandrą Kinsgailą, dabar kovo 25, per Marijos šventę, Viešpats pasišaukė pas save T. Antaną Mažukną. Tą dieną nutilo širdis, kuri buvo apdovanota lengva kalbos valdymo dovana, stipriu balsu, pamėgimu organizuoti ir net valdyti plunksną.

Kun. Antanas Mažukna gimė 1914 gruodžio 12 garsioje savo dvasiniais pašaukimais šv. Kazimiero parapijoje, Worcesteryje. Jo tėvai Vincas Jurgis Mažukna ir Ieva Jezulėnaitė, davę gražų jaunuoliui išauklėjimą namuose, 1929 išleido į tolimą Hinsdale, Ill., pas marijonus. Čia atliko noviciatą ir 1932 liepos 16 padarė pirmuosius vienuolikus įžadus. Iš Hinsdalės perkėlus kolegiją į Marianapolį, auklėtinis Antanas čia praleido dvejus metus veikliai pasireikšdamas Marianapolio mokyklos visuomeniniame veikime, vykdomas su vaidinimais ir kitokiais parengimais į apylinkės lietuvių kolonijas. 1932 grįžo vėl į Hinsdalę ir ten seminarijoje baigė mokslus įsišventindamas 1940 gegužės 26 kunigu.

Pirmuosius kunigystės metus praleido marijonų aptarnaujamoje parapijoje Milwaukee, Wisconsin, iš pradžių redaguodamas "K.K. Laivą", o paskui vadovaudamas parapijai iki 1945. Redagavimas jam davė pasireikšti plunksnos darbe. Plunksną valdė lengvai kaip ir žodį. Plunksnos nemetė ir toliau vis pasirodydamas savo straipsniais ir ypač korespondencijomis.

Iš Milwaukee buvo pašauktas misijų darbui, kurį tesė penkiolikos metų. Misijos buvo Tėvo Antano pamėgtoji kunigiško darbo sritis. Lankė lietuviškas parapijas ne po vieną kartą ir joms atidavė tiek širdies, kad pradėjo šlubuot ir sveikata. Tada nuo 1958 paskirtas pastoviniam darbui į Marianapolį. Čia daug parodė organizacinio sumanumo ruošiant išgarsėjusias lietuvių dienas liepos 4 ir rugsėjo 8. Kiek sąlygos leido, ir toliau laikas nuo laiko pravesdavo rekolekcijas lietuvių parapijose ir Marianapolio mokykloje. Ir savo paskutinę gyvenimo dieną ruošėsi sakyti "Graudžių Verksmų" pamokslą Worcesteryje, bet mirtis staiga nutraukė gyvybę.

Liko jo liūdintys Tėvai Marijonai, motina Ieva, sesuo Mrs. Pranciška Hartford, du broliai — Albertas ir Bronius. Visi gyvena New Yorke.

Kūnas buvo pašarvotas Marianapoly noviciato namuose ir gausiai lankomas šeštadienį ir sekmadienį, kovo 27-28. Pirmadienį, kovo 29, gedulingos laidotuvių mišios atlaikytos provincijolo T. Viktoro Rimšelio North Grosvenordale, Conn., šv. Juozapo bažnyčioje, dalyvaujant plačiai apylinkės dvasiškijai, Marianapolio mokyklos mokiniam ir gausiam žmonių būriui. Iš bažnyčios kūnas buvo išvežtas į Chicagą, kur bus palaidotas šv. Kazimiero kapinėse šalia kitų marijonų.

Kun. Jonas Duoba, M.I.C.

LIETUVIŲ KOPLYČIOS WASHINGTONE DEŠINIOJI SIENA

Spalvotos mozaikos 23 pėdų aukščio ir 13 pėdų pločio reikš Lietuvos kultūros ir galios laikus.

Centre: Šv. Kazimieras, tautos krikščioniškos kultūros gražiausias žiedas. Prie jo kojų Vytis su kunigaikščio karūna.

Kairėje: Karaliaus Mindaugo krikštas.

Viršuje: Šv. Kazimieras naktį meldžiasi prie katedros durų. Mirusios mergaitės atsikėlimas iš mirusių Šv. Kazimieras apsireiškęs mūšio metu išvaiko rusų kariuomenę.

Apačioje (iš kairės dešinėn ir aukštyn): Vilniaus miesto paminklų vainikas. Subačiaus vartai, šv. Kazimiero, šv. Onos bažnyčios, katedra, Aušros Vartai, šv. Mykolo, šv. Jono (universiteto) bažnyčia, žemutinė pilis Gedimino kalnas ir bokštai. Vaizdo apačioje Vilniaus miesto ženklas. Viršuje viso vaizdo lietuvių kalba įrašas: "Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia".

Aukas siųsti adresu: **Committee for the Chapel of Our Lady of Šiluva, 6727 So. California Ave., Chicago 29, Ill.**

DAUG ŽADANTIS TALENTAS

Los Angeles Calif. — Kovo 13 kultūros klubas suruošė dešimtmetės Rasutės Arbaitės meno parodą. Tai retas įvykis mūsų kultūriniame gyvenime. Išstatyti paveikslai įtikino, kad šio jauno talento išėjimas į viešumą buvo visai pribrendęs.

Parodoje buvo išstatyti 58 tapybos (tempera ir aliejus) ir 14 grafikos darbų, o taip pat keletą scenos drabužių ir moterų šukuosenos projektų.

Rasutė Arbaitė turi lakią vaizduotę, jautri spalvų parinkimui ir jų derinimui, drąsi kompozicijoje. Reikia tik linkėti, kad rūpestingoje tėvų (archit. Edmundo ir rašytojos Alės Rūtos) globoje ir geros mokyklos poveikyje Rasutės talentas išsivystytų į rimtą kūrybinę pajėgą.

Šia meno parodą atidarė kultūros klubo pirmininkas rašytojas Jurgis Gliauda. Paskaitą 'Filosofija ir menas', kurioje buvo išdėstyta meno esmė, skaitė kun. dr. P. Celiešius. Muzikės G. Gudauskienės ugdomas jaunimo ansamblis "Baltijos vėjai" (G. ir S. Gudauskai, R. Čiurlionis ir A. Arbas) atliko meninę programą.

JVn.

RASUTĖ ARBAITĖ su jos parodos globėjais. Iš k. d: Z. Černienė, G. Gudauskienė, B. Čiurlionienė, kun. dr. P. Celiešius. Nuotr. L. Kančiausko.

— **Amerikos automobilių pramonė** numato šiais metais parduoti 8.7 mil. naujų automobilių. Per pastaruosius 5 metus 62 proc. automobilių perkami išsimokėtinai.

Norite geros meniškos fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ

'vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Tel. HYacint 7-4677

FOTOGRAFAS

Romualdas Kisielius

Tarptautinės Fotografų Sąjungos narys, baigęs Amerikos kariuomenės foto mokyklą. Jums už prieinamiausią kainą atliks visokius fotografinius darbus.

Dėl susitarimo skambinti — GLenmore 2-0029

KAI ATSIDŪRĖ PRIEKYJE, PATEKO Į SIBIRĄ

Pirmas minėjimas a.a. prel. Pr. Kuraičiui

New Yorko ateitininkų pusryčiuose Apreiškimo salėje kovo 21 buvo pagerbtas a.a. prof. prel. Pranas Kuraitis, miręs gruodžio 18 Lietuvoje. Ateitininkų Federacijos vadas dr. Juozas Girnius paskaitoje pastebėjo, kad įvairias prof. Kuraičio sukaktis čia tekdavo nutylėti, kad jam nepakenktume. Kai mirė, ta grėsmė praėjo, bet velionį lig šiol tesuminėjo tik "Naujienose" dr. P. Grigaitis atsiminimais iš gimnazijos dienų, "Drauge" St. Rauckinas iš bendro veikimo Kaune ir "Darbininke" kun. K. Balčys atsiminimais, kurie siekė iki 1947 Kauno kunigų seminarijoje. "Ateitis", minėdama paskiau žuvusį poetą Mackų, savo buvusiam dvasios vadui neskyrė dar nė eilutės. New Yorko ateitininkai pirmieji surengė velionies prisiminimą.

Prof. P. Kuraitį kalbėtojas vadino **pirmuoju grynosios filosofijos atstovu lietuvių moksle.** Nors vadovėlio pobūdžio, bet jo veikalai — "Pagrindiniai gnoseologijos klausimai", "Ontologija" — yra pirmieji sisteminiai filosofijos veikalai. Būdamas aristotelinės-tomistinės filosofijos atstovas, prof. Kuraitis betgi pabrėžė **nesąs jokių autoritetų filosofijoje aklas garbintojas ir jų teigimus tiek priima, kiek jie sutinka su kritiško proto reikalavimais ir faktais.**

Kaip prof. Pr. Kuraičio studentas, dr. J. Girnius pažvelgė ir iš žmogiškosios pusės: Kuraičio paskaitos nebūdavo iškalbingos; klausytojų turėdavo nedaug, bet jas lankė tie, kurie aiškiai atiduodavo pirmenybę filosofijai, ir jie rasdavo Kuraičio paskaitose daug minties ir paskatinimo patiem kritiškai galvoti. Kalbėtojas prisiminė jaunimo natūralų prisirišimą ir pagarbą savo profesoriui, jautė ir žinojo, kaip prof. Kuraitis jaunimą globoja patarimais, savo biblioteka, materialiai, pats gyvendamas labai asketiškai.

Ateitininkų gyvenimo istorijoje kalbėtojas priskyrė prof. P. Kuraitį prie pačių pirmųjų ateitininkų organizacijos steigėjų — nuo 1909 Liuvene, ateitininkus globojusį ligi pat nepriklausomos Lietuvos, o nuo 1927 susikūrus Ateitininkų Federacijai jis buvo dvasios vadas; jis buvo net pačios reorganizacinės komisijos pirmininkas; jis prikalbinęs ir St. Šalkauskį, kad sutiktų būti pirmuoju Federacijos vadu. Kuraitis nebuvo toks veikėjas kaip Pr. Dovydaitis. Šalkauskis ar Pakštas, stengdamasis nesireikšti viešumos priekyje, leisdamas ar paskatindamas tokiom pareigom kitus. Už tat nuostabus atrodo kun. K. Balčio liudijimas, kad **antros bolševikų okupacijos metu seminarijos gyvenime prof. Kuraitis lyg būtų pasikeitęs — klierikų dėmesys labiausiai buvo nukreitas į Kuraitį,** ir jo paskaitos turėjo būti taip sutvarkytos, kad visi galėtų jom pasinaudoti. Gal taip Kuraitis atsidūrė priekyje dėl to, kad kitų jau nebebuvo, ir jis turėjo prisiimti tą dvasinio vadovavimo pareigą, dėl kurios ir buvo išimtas iš seminarijos ir ištremtas į Sibirą.

Minėjime buvo gausu jaunimo. (b).

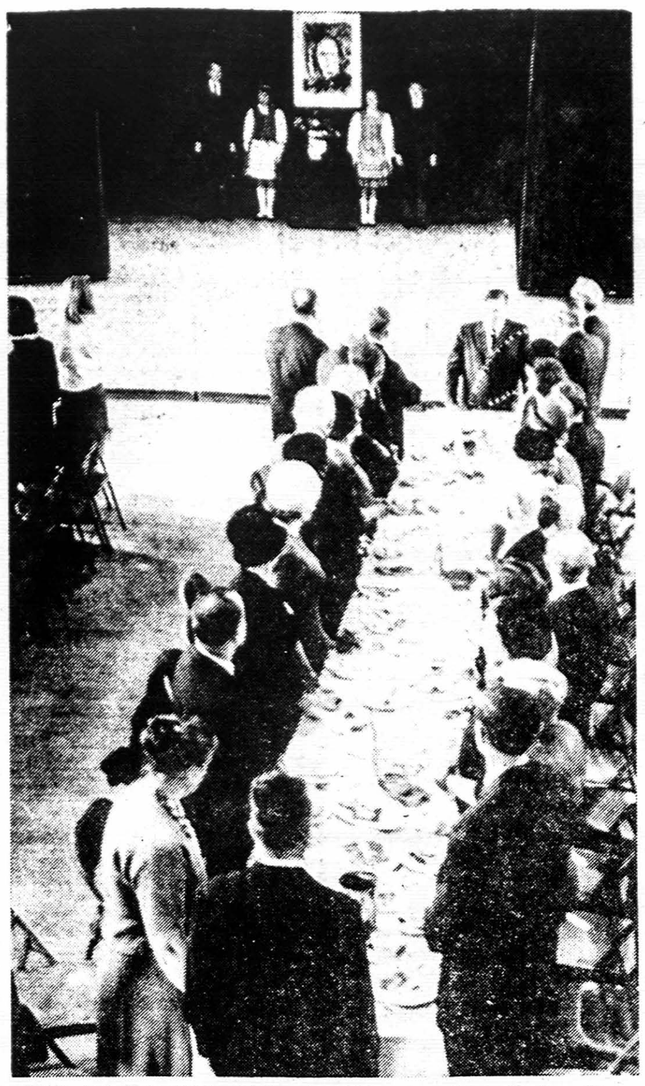

PREL. PR. KURAIČIO minėjime Apreiškimo parapijos salėje kovo 21. Nuotr. V. Maželio

DR. J. GIRNIUS kovo 21 New Yorke skaitė dvi paskaitas: prel. Pr. Kuraičio minėjime Apreiškimo parapijos salėje ir poeto V. Mačernio minėjime Carnegie Endowment patalpose (šiame vaizde). Nuotr. V. Maželio.

MIESTE, KURIS SAVO VEIDU PRIMENA KAUNĄ

Waterbury, Conn. — Waterburio miestas, išsistatęs upės slėnyje ir iškilęs aukštais skardžiais, labai primena Kauną. Kiekvieną kartą, kai čia atsilankau, šis keistas nostalgijos jausmas nusmelkia mane —Kaunas!

Sujaudina čia ir kiti dalykai. Kartą atverčiau telefono knygą — pirmoji ir paskutinioji pavardė lietuviškos. Čia kadaise ir burmistras giminiavosi su lietuviais, nes lietuviai čia valdo ištisą miesto dalį ir turi gerą vardą. Visus čia suburia šv. Juozapo parapija, jos puiki bažnyčia, didžiulė salė, kurios kaktoje iškaltas vytis; mokykla, seselių namai.

Ir dr. Petras Vileišis, keliaudamas į šį kraštą, sustojo ne kur kitur, bet Waterbury, kuris primena Kauną. Kaune gi ilgą laiką burmistru buvo Vileišis.

Dr. P. Vileišis nesitikėjo paimti valdyti miestą, bet dabar jis čia valdo kur kas daugiau, nei miestą,—jis yra Liet. Bendruomenės pirmininkas. Reikia tik pamatyti, kaip veikia. Per vieną vakarą pervažiuoja kelis parengimus, pasako kelias kalbas, draugauja su kongresmanais, senatoriais, gubernatoriais.

Toji Lietuvių Bendruomenė čia bene veikliausia organizacija. Ji ir surengė kovo 13-14 Pauliaus Jurkaus paveikslų parodą, kovo 13 Lietuvos prisiminimų radijo programos 10 0 0-sios valandos minėjimą.

Vaizbos Buto žygiai

Toji radijo valandėlė siekia 1936 metų sausio mėn. Tada ji pradėjo veikti iš WATR stoties, vėliau trumpą laiką veikė iš WBRY stoties, o įsikūrus WWCO, visą laiką iš jos kalba lietuviškai, groja lietuvišką muziką. Per karą valandėlės veikimas buvo sustabdytas, po karo vėl atgaivintas.

Šią valandėlę suorganizavo Waterburio Vaizbos Butas — Lithuanian Chamber of Commerce. Lietuviškai toji organizacija truputį juokingai skamba, bet ji darbus atliko ne juokingus. Toji organizacija įrengė kambarį šv. Marijos ligoninėje. Dar ir dabar prie durų yra prikaltas įrašas. Karo metu nupirko sanitarinę mašiną ir ją padovanojo kariuomenei, padovanojo su didelėm iškilmėm. Mašina, bekariaudama dideliuose karuose, tikriausiai sudilo ir pavargo, žuvo kur nors pakelėj. Įkūrė jie ir Lietuvos prisiminimų radijo valandėlę, kuri dabar ir gyvuoja.

Truputis vardų

Šios valandėlės organizatorius ir vedėjas ilgą laiką buvo dr. Motiejus Colney (Aukštikalnis, kažkodėl taip keistai pakeitęs savo pavardę).

Radijo valandėlės padėtis pagerėjo, kai atvyko naujų imigrantų karta. Čia į darbą įsijungė visa eilė žmonių: Vilkaitis, Varneckas, a.a. dr. Dirmeikis, po jo atėjo Dūka, kuris gana ilgokai talkininkavo.

Dr. Colney mirė 1956. Tada vadovavimą perėmė jo žmona Antanina. Į talką atėjo Martynas Kleinaitis. Buvo pakviestas dabartinis programos vedėjas Antanas Paliulis. Abiem pasitraukus, talkino Pakalnis, mokyti. J. Stulginskaitė. Po jos vėl grįžo A. Paliulis. Mirus Antaninai Colney, radijo stotis programos vedimą pavedė A. Paliuliui. Ir dabar jis sėkmingai tai programai vadovauja, sutelkdamas visą eilę žmonių.

Darbuotojų pagerbimas

Kovo 13, šeštadienio vakare, buvo pagerbti visi darbuotojai, prekybininkai, rėmę šią valandėlę. Pobūvis vyko šv. Juozapo parapijos salėje, kur buvo iškabinta P. Jurkaus paveikslų paroda. Pradėjo dr. P. Vileišis, toliau vadovavo Martynas Kleinaitis, kuris sukvietė ilgą prezidiumą — visus valandėlės darbuotojus, rėmėjus. Jiem buvo prisegta po gėlę. Didesnė dalis jų net pasakė sveikinimo kalbas, pasidžiaugė nuveikiais darbais, pasidrąsino ir padrąsino. Buvo pagerbtas ir seniau-

(nukelta į 6 psl.)

ŠV. ANTANO GIMNAZIJA DĖKINGA WORCESTERIO LIETUVIAM

Šv. Antano gimnazija — rektorius, mokytojai ir mokiniai— yra labai dėkingi savo didiesiems geradariams: Worcesterio, Mass., lietuviams. Tą padėką viešai išreikšti ypač malonu dabar — po sėkmingai praėjusio gimnazijos koncerto.

Šv. Antano gimnazijos choras ir skudučių ansamblis į Worcesterį vyko jau bene ketvirtą kartą. Nežiūrint dažno lankymosi, mūsų mokyklos jaunos pajėgos visuomet buvo maloniai sutiktos ir kilniai įvertintos. Ypač nuoširdaus priėmimo susilaukėme kovo 21. Maironio parko salė prisipildė svečių. Koncertas buvo skelbiamas abiejų parapijų bažnyčiose. Worcesterio lietuviai šv. Antano gimnazijai ta proga parodė visą savo širdį.

Koncerto metu jauku buvo stebėti, kaip mielai klausytojai priėmė dainas, skudučių muziką, tautinius šokius, deklamacijas iš lietuvių rašytojų kūrybos ir vaidinimą. Svečiai džiaugėsi mūsų jaunimo pažanga, drąsindami jį ilgais plojimais ir įvertindami choro vedėjo T. Bernardino Grauslio, O.F. M. darbą.

Koncertą ruošė šv. Antano gimnazijos vietinis rėmėjų būrelis, kuriam priklauso 120 narių. Tai jie, vadovaujant veikliai valdybai, garsina ir palaiko mūsų mokyklą. Miela priminti, kad anksčiau jie yra nupirkę mūsų chorui brangų pianiną ir iki šiol vis stengiasi aprūpinti gimnaziją įvairiais reikmenim. Nieko nėra malonesnio, kaip sekmadienių popietėm Kennebunkporte susilaukti rėmėjų būrelio valdybos su dovanom.

Tų dovanų jie nepamažino nė koncerto proga. Neminint jau vaišių ir kitų svetingo priėmimo staigmenų, visas pelnas atiduotas šv. Antano gimnazijai išlaikyti. Mokiniai ir mokytojai iš Worcesterio grįžo su maloniais įspūdžiais.

Už tiek daug gero visų vardu išreiškiu nuoširdžią padėką šv. Antano gimnazijos rėmėjų valdybai, labiausiai pirmininkei p. Mancevičienei, rėmėjų būrelio organizatoriui ir uoliausiam veikėjui muz. Z. Snarskiui, visiems nariams ir visiems rengėjams bei dalyvavusiems šiame koncerte. Taipgi didžios padėkos yra vertas mūsų gimnazijos tautinių šokių ir vaidybos mokytojos, p.p. O. Ivaškienė ir B. Kerbelienė, paruošusios mokinius šiam pasirodymui.

Jūsų, mieli Worcesterio lietuviai, parama šv. Antano gimnazijai teikia mums neišsakomos paguodos šio jaunimo židinio išlaikymo bei ugdymo rūpesčiuose.

T. Leonardas Andriekus, O.F.M.
Provincijolas ir gimn. rektorius

Dr. P. Mačiulis ...

(atkeltas iš 4 ps.)

Geriausiai tačiau visiem žinomas italų rašytojo Giovanni Papini veikalų vertimais. Dar Lietuvoje buvo išleista ir plačiai paplitusi, dr. P. Mačiulio versta G. Papinio "Kristaus istorija", dabar Lietuvių Enciklopedijos leidžiama JAV antru kartu. Amerikoje išleisti G. Papinio "Popiežiaus Celestino VI laiškai žmonėm" (1953). Rankraštyje turi išvertęs to paties autoriaus straipsnių rinkinį "Šventieji ir poetai". Matyti, Giovanni Papini, jau miręs, vertėjui bus patikęs ne tiktai gilia bei originalia savo mintimi, bet ir jos reiškimo būdu — stipriais paradoksais ir aštriu, kartais net grubiu pabrėžimu. Ir dr. P. Mačiulis yra žmogus tiesmukas — savo žodžių, jei mato ką blogą, į pakulas nevynioja.

Savo bendradarbiui, sulaukusiam gražaus amžiaus, linkime ištvermės pakelti Dievo paguodoje sunkų nesveikatos kryžių.

SS

VINCĖ JONUŠKAITĖ kaip pasakotoja Vinco Krėvės kūrinių vaidinime, kuris vyks balandžio 3 Franklin K. Lane mokykloje, Brooklyne.

Rengiamasi protestui prieš rusų kolonializmą

Hartford, Conn. — Kovo 20 lietuvių klube įvyko L. B. apylinkės metinis susirinkimas. Pirmininkavo prof. Valerijonas Balčiūnas, sekretoriavo Matas Palubinskas. Pranešimus iš praeitų metų veiklos padarė apylinkės pirm. Alg. Dragunevičius, ižd. K. Mikalauskas, revizijos komisijos pirm. T. Sereika ir Lietuvių Fondo iždininkas J. Guntulis.

Pereitais metais suteikta didelė piniginė parama Lietuvių dienai New Yorke, paremti sportininkai į Australiją, surastos lituanistinei mokyklai naujos patalpos, surinkta Vasario 16 gimnazijos statybai keli šimtai dol. aukų, surengtas Vasario 16 minėjimas, išsirūpinta ta proga gubernatoriaus proklamacija, surengta dail. J. Paukštienės meno kūrinių paroda, atlikti kiti darbai. Lietuvių Fondo iždininko pranešimu, Hartfordo apylinkė turi 50 Fondo narių; dar 12 asmenų yra pasižadėjusių. Fondui surinkta ir pasiųsta 6579 dol.. Į naują valdybą perrinktas tik antrasis sekretorius. Valdybą sudaro: pirm. Algimantas Dragunevičius, vicepirmin. Walter Chase, sekretoriai Justas Guntulis ir Juozas Benešiūnas, iždininkai Kazys Mikalauskas ir Pranas Kriščiokaitis.

Toliau svarstytas protestas prieš rusų kolonializmą. Referavo Zigmas Strazdas. Protesto diena bus drauge su latviais ir estais. Jau sudarytas ir komitetas. Pirmininku išrinktas dr. Petras Vilušis. Mitingui birželio 20 gauta Bushnel Memorial salė. Bus pakviesti kalbėti keli žymūs amerikiečiai. Hartfordo katedroje numatytos iškilmingos pamaldos, kuriose dalyvaus ir vysk. V. Brizgys. Numatyta išsiuntinėti visoms bažnyčioms kvietimus pasimelsti už kenčiančias rusų pavergtas tautas. Manoma taip pat teikti parašus po rezoliucija prieš rusų kolonializmą ir tautų pavergimą.

Toliau susirinkime padarė trumpą pranešimą St. Rūkienė, atvykusi per Kalėdas iš Lietuvos. Taip pat atsakinėjo į klausimus prie užkandžių, kuriuos paruošė J. Mikalauskienė.

Jonas Bernotas.

IŠ VISUR

— **Petras Klimas,** Vasario 16 signataras ir ilgametis nepriklausomos Lietuvos buvęs diplomatas, yra susirgęs ir paguldytas ligoninėje, kaip praneša žinios iš Lietuvos. Jam dabar 73 metai. Antrajam karui prasidėjus, P. Klimas buvo Lietuvos pasiuntinių Paryžiuje. Vokiečiam Prancūziją užėmus, buvo suimtas ir laikomas koncentracijos stovykloje. Lietuvon grąžintas prieš antrąją bolševikų okupaciją. Bolševikai vėl suėmė ir ilgus metus kalino, galutinai atėmę sveikatą. P. Klimas ir A. Stulginskis, abu Lietuvoje, yra paskutiniai gyvi dar Lietuvos nepriklausomybės signatarai.

— **Lietuvos atstovas J. Kajeckas** kovo 15 dalyvavo jungtiniame Senato ir Atstovų Rūmų posėdyje, kuriame kalbėjo prezidentas Lyndon B. Johnsonas. Kovo 29 J. Kajeckas dalyvavo Valstybės Departamento pobūvyje, surengtam pagerbti britų aktoriui Sir John Gielgudui, kurio protėviai yra kilę iš Lietuvos.

— **Vysk. Pranas Brazys, M.I.C.**, gegužės antroje pusėje atvyksta į JAV, kur išbus ligi liepos pradžios. Liepos pradžioje dalyvaus ateitininkų kongrese Toronte, Kanadoje.

— **Nora Kulpavičienė** pagamino filmą apie vaikų namus Toronte. Namam vadovauja seserys iš Putnam, Conn. Filme rodomas vaikų darželis, seserų veikla Toronte, jų paslauga šeštadieninei mokyklai, ateitininkam, Prisikėlimo parapijai ir k.

— **Kanados** lietuvių jaunimo pirmasis kongresas šaukiamas spalio 8-10 Toronte.

— **Kęstutis Žemaitis,** šv. Kazimiero kolegijos Romoje auklėtinis, balandžio 3 įšventinamas kunigu.

— **Lietuvių Latvių Draugija** suorganizuota Chicagoje. Jaunimo Centre vasario 28 įvyko steigiamasis susirinkimas. Pirmininku išrinktas kun. dr. Andrius Baltinis.

PADĖKA

Kovo 13-14 Waterbury, Conn., šv. Juozapo parapijos salėje įvyko mano tapybos kūrinių paroda, praėjusi gana sėkmingai. Parodą rengė ir globojo vietos Lietuvių Bendruomenės valdyba, kuriai pirmininkauja dr. P. Vileišis. Parodos organizavimu labiausiai rūpinosi Martynas Kleinaitis, vicepirmininkas. Salę nemokamai davė klebonas, kun. Ed. Gradeckas. Parodą parengti padėjo visa eilė LB valdybos pakviestų vyrų. Visiems nuoširdžiai dėkoju už visokeriopą pagalbą, už talką ir bičiulystę, ypač Viktorui Vaitkui, kuris pirmasis ėmėsi parodą organizuoti, iš New Yorko parsivežė ir atvežė paveikslus. Dėkoju visiems parodos lankytojams už dėmesį, bei visiems mano paveikslų pirkėjam.

Paulius Jurkus

Tėvai,

ŠV. ANTANO GIMNAZIJA

pastatyta jūsų vaikams!

Gimnazija su viešųjų Amerikos mokyklų teisėm, su privalomu lietuvių kalbos dėstymu, su bendrabučiu, su visom gero auklėjimo priemonėm ...

Atlyginimas už pilną išlaikymą bendrabuty — tik 600 dol. metams. Dėl ateinančių mokslo metų tuojau rašykit Rektoriui:

ST. ANTHONY'S
HIGH SCHOOL
Kennebunkport, Maine 04046

LOS ANGELES šv. Kazimiero parapijos choras su dirigentu Br. Budriūnu kovo 4 atliko Dubois oratorija "Septyni Kristaus žodžiai". Nuotr. L. Kančiausko.

MIESTAS, KURIS PRIMENA KAUNĄ...

(atkelta iš 5 psl.)

sias valandos rėmėjas, prekybininkas Simaška, kuris turi garažą. Tarė ir jis sveikinimo žodį ir visus linksmai nuteikė, kai vietoje "padangų" vartojo žodį "padangės"...

Kalbėtojam išsisėmus, buvo atitraukta scenos užuolaida ir pradėta Viktoro Vaitkaus parengta programa. Scena buvo papuošta dail. K. Jatužio specialiai su 1000 val. inicialais.

Vaizduojama buvo radijo stotis, iš kurios duodama lietuviška programa. Čia sakė eilės, perdavė vaidinimų ištraukas, dainavo solo, skambino pianu, pasirodė ir kvartetas.

Po programos vyko vaišės, užsitęsusios iki vidurnakčio.

Paveikslų paroda

Toji pat Lietuvių Bendruomenė surengė ir Pauliaus Jurkaus parodą. Pirmasis iniciatyvos ėmėsi Viktoras Vaitkus. Buvo jau net pradėjęs organizuoti. Vėliau visą organizavimą perėmė Lietuvių Bendruomenė.

Paroda parengti padėjo nuoširdus Bendruomenės veikėjai. Salė didžiulė, tai lengvai sutilpo didokas (60) paveikslų skaičius. Išstatyta buvo pusiau abstraktiniai ir impresionistiniai paveikslai. Žmonės daugiausiai domėjosi impresionistiniais kūriniais.

Paroda atidaryta kovo 13, vakare, prieš radijo valandėlės minėjimą. Pradėjo dr. A. Vileišis, toliau kalbą apie meno reikšmę pasakė Vilius Bražėnas, žodelį tarė ir P. Jurkus, pasisakydamas, kodėl jis ėmėsi tapybos.

Paroda praėjo su pasisekimu. Vieno paveikslo nuotrauką įsidėjo vietos amerikiečių laikraštis, primindamas parodą. Miesto centre buvo pakabintas plakatas. Žmonių atsilankė per 200. Parduota 10 paveikslų. Pats pirmasis įsigijo 2 paveikslus šios parapijos klebonas kun. Ed. Gradeckas.

Laimėjimam buvo išleistas vienas paveikslas. Ir čia atsitiko toks nuotykis. Per Užgavėnes Liet. Bendruomenė rengė didelį vakarą lituanistinės mokyklos naudai. Laimėjimui buvo leidžiamas P. Jurkaus paveikslas, gautas iš jo dovanom. Tada paveikslą laimėjo Bendruomenės veikėjas Romas Igaunis. Atsitiko ir dabar, kad laimė jam nusišypsojo; jis laimėjo ir antrąjį paveikslą.

Daug linksmos nuotaikos įnešė Simas Augaitis, prisidėjęs prie visų darbų, padėjęs parodą pastatyti ir išardyti, pakrauti į V. Vaitkaus namus.

Waterbury teko pažinti nuostabų meno gerbėją Petrą Bernotą. Nuvežė ten V. Vaitkus pietų. Ugi žiūriu — kiek geriausių paveikslų originalų. Pakabinti bent keli A. Galdiko paveikslai, pirkti dar tuo metu, kai dailininkas buvo Europoj; toliau V. Kasiulio puikūs darbai. P. Bernotas retas žmogus ir ta prasme, kad salone iškabinti jo vaikų puikūs portretai. Portretas dabar nemadoje, bet jis skyrė dėmesį ir lėšų. Štai turi savo namuose savo portretą, kai jis tarnavo JAV kariuomenėje, žmonos, vaikų. Kai kurių vaikų yra nupiešta po du portretus. Portretai puikūs, piešti vienos New Yorko dailininkės, kurios pavardės šiuo metu neprisimenu.

Išvykdamas iš Waterburio išsinešiau lengvą nuovargį ir labai gražius prisiminimus. Maloniausia tai, kad sutinki tokius nuoširdžius žmones. **P. J.**

Skauda širdį dėl tokios teisybės

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

Laiškas rašytas moters 70 metų, buvusios Sibiro tremtyje apie 10 metų, Irkutsko srityje, miško darbininkų barakuose. Laiškas atsiųstas broliui į Brooklyną. Laiške rašoma:

"Kai brolis rašei, kas mane paskatino išvažiuoti iš namų, tai buvo ta priežastis, kad turėjom 28 hektarus žemės. Atvažiavo "galybė" 1949 kovo 19 ir pasakė kad per pusę valandos būtume pasiruošę. Ką gali pasiruošti ar pasiimt, jei per ašaras nieko nebematai. Viską palik ir važiuok.

Šeduvos stotyje ešelonas laukė su 60 vagonų. Daug šeimų privežta; buvo daug iš Baisogalos. Dar būtų buvę lengviau, jei nebūtų atskyrę nuo vyro. Mane su dukterim nuvežė į vietą, kur mes buvom labai reikalingos.

Būna sunku, kai mirusį žmogų laidoji. Bet mus tai gyvus buvo palaidoję. Dar šiaip taip atgijom, pagrįžom, o kai dėl vyro, tai nei kapo kur yra nežinau. Taip jis mylėjo savo ūkį. Vis norėjo, kad gražesnis būtų. Pats dirbo ir savo šeimyną ragino. Tai ir pakenkė. Gal brolis galvoji, kad buvo koks veikėjas? Nieku nebuvo, niekur nepriklausė, daugiausia rūpinosi tiktai savo ūkiu.

Klausei apie radiją. Taip. Iš jūsų krašto per radiją lietuviškai apie mūsų kraštą viską girdim.

Gal girdėjot, kad pas mus nuo sausio pradžios pradės kolūkiečiam mokėti pensijas. Duktė sugalvojo nueiti paklausti, gal man skirs kelius rublius. Sako, tokiem nėra įstatymo duoti pensija. Kaip iki šiol pragyveno, ir toliau taip tegu gyvena. Labai širdį skauda dėl tokios teisybės. Tiek mūsų turto paėmė. Dabar reikia trankytis po svetimus pakampius". **K.B.**

PETRAS BARTAŠEVIČIUS iš Richmond Hill, Darbininko skaitytojas, sustuokia su Elena Kasakevičiene iš Worcesterio. Nuotr. R. Kisieliaus.

Balfo aukų vajų užbaigiant

Cleveland, Ohio. — Vajaus komitetas patikrinęs surinktas aukas, rado, kad iš viso surinkta 2 827 51 dol. įskaitant 204 dol., gautus 1964 ne vajaus metu.

Palyginus su pereitais metais, aukų gauta keliais šimtais dolerių daugiau: tai rodo, kad Clevelando ir apylinkių lietuviai buvo ir yra dosnūs Balfo šalpai.

Balfo direktorius dr. V. Ramanauskas padėkojo už atlikta gražų šalpos darbą visiems komiteto nariams ir 55 sk. valdybai, kurios iniciatyva šis vajus buvo pravestas.

Didelė padėka Dirvai, Draugui ir Darbininkui bei jų korespondentam. Taip pat nuoširdi padėka Clevelando Tėvynės Garsų vedėjui J. Stempužiui.

Balfo 55 sk. pirm. P. Mikšys padėkojo direktoriui dr. V. Ramanauskui už aktyvų dalyvavimą šio vajaus komitete, ypač už pasakytą gražią, skatinančią aukoti kalbą per radiją. Pažymėjo, kad negavus aukų rinkėjų, jas rinko visi komiteto nariai; jų tarpe gražiai pasidarbavo ir senos kartos veikėjai: Aleksas Banis ir Jurgis Kuzas. Komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams ir šv. Jurgio parapijos klebonui kun. B. Ivanauskui už leidimą aukas rinkti bažnyčioje, kurioje buvo surinkta 729 dol. 49 centai. Tie, kurie Balfui aukų dar neatidavė už 1964 metus, jas ir toliau maloniai priims vajaus komitetas: Balfo direk. dr. V. Ramanauskas, 55 sk. pirm. P. Mikšys, 68 sk. pirm. K. Gaižutis, ižd. J. Balbotas, A. Banys, V. Čyvas, A. Karsokas, J. Kuzas, J. Mikonis, F. Navickas ir P. Zigmantas.

Čia dedamas sąrašas, kas kiek aukojo:

Po 60 dol.: Dr. J. Balčiūnas; V. T. Urbaičiai.

Po 50 dol.: Dr. W. Bloze; Dr. I. A. Jasys; Dr. J. Mačiulis; Dr. J. Skrinska, Dr. J. A. Sandargai — 36 dol.

Po 30dol.: Dr. A. Miliauskas; Dr. V.L. Ramanauskas.

Po 25 dol.: V.M. Apaniai; Dr. A. Brazaitis; Dr. V.A. Karobliai; Jonas Krikštolaitis; Dr. E.M. Lenkauskas; Dr. A. Martus; J.M. Mikoniai; Dr. J. Iz. Stankaičiai; Dr. X: Z. Jankus.

Po 20 dol.: E.A. Garkai; Dr. E. B. Juodėnai; Dr. A. Kisielius; D. Ješmantas; Dr. V.V. Mauručiai.

Po 15 dol.: A. Butkus; P.O. Mikoliūnai; Dr. K. Pautienius; A.E. Steponavičiai; P. Žilinskas, Naujos Parapijos Moterų Labdarybės D-ja — 15.55., A. Alkaitis ir V. Steponavičius — po 12, Lithuanian Village — 11 dol.

Po 10 dol.: A.J. Aucistinavičius; S. Astrauskas; A. Banis; P.N. Bieliniai; Mary Fabrauskas; J. Čyvas; Dr. D. Degesys; K.O. Eimučiai; J. Gudėnas; J. Graužinis; Kun. B Ivanauskas; E.J. Ilenda; N.O. Juškėnai; E. Kernauskas; A. Korklius V. Kasakaitis; J. Kaziekas; J. Laurinaitis; P.E. Mikšiai; Dr. J. Mačys; J. Miglinas; A. Masilionis; D. I. Mačiotai; A. Pautienius; K.O. Pabubinskai; W. Plačkaitis; P. Razaitis; F. Saukevičius; E.B. Steponiai; J. Šiaučiunas; V. Silvestravičius; J. Stravinskas; J. Smetona; J.P. Staniškiai; A. Styra; P. Tamulionis; E. Varekojis; A. Valaitis; Dr. M. Vaitėnas; Dr. K. Vyšniauskas; V. M. Valiai; J. Žemaitis; G. Žebertavičius, Ed. Steponavičius ir M. Smelstorius — 7 dol., V. Senkus — 6.

Po 5 dol.: R.K.M. Sąjunga 36k.: Lietuvių Klubas; P.A. Ambrazai; J.M. Apanavičiai, Augulių (šeima), S. Alšėnas, V. Abraitienė, V. Abraitis, V.S. Akelaičiai, P. Ambrazevičius, P. Aleksandravičiai, J. Balbotas, V. Benokraitis, A. Beržinskas, Dr. V. Bieliauskas, S.A. Barzdukai, A. Bileskis, V. Bačiulis, M. Blynas, J. Barniškis, V. Biliūnas, A. Buknis, A. Buiokas, K. Baleišis, E. Bacevičienė, S. Butrimas, V. Bartuška, A. Balvs, R. Babickas, A. Baltrukonis, P.P. Balčiūnai, A. Bieliūnas, Dr. A. Čeičvs, V. Civinskas, J. Cijunskas, V.B. Čyvai, J. Citulis, V.J. Deočiai, Kun. P. Dzegoraitis S. Dubikaitis, J. O. Dundurai, A. Daugindas, P. Dabrila, A. Dovydaitis, J. Damušis, F. Eidimtas, A. Glodenis, Dr. V. Gruzdys, B. Grazulis, V. Gecevičius, V. Gelečiunas, P. Grigonis, V.A. Gelažiai, A. Garmus, Z. Gobis, K. Gaižutis, K. Ivanauskas, S. Ignatavičius, J. Ignas, H.S. Idzelis, A. Jonaitis, S. Jurgaitis, P. Jakinevičius, Z. Jakulis, V. Januškis, J.O. Juozaičiai, Ješmentas, J. Joninas, A. Juozaitis, E. Karnėnas, K.O. Karpiai, J. Kuzas, V.A. Kulbokai, F. Kaminskas, L. Kazenius, V. Kizlaitis; J. Kaunas, B. Karklius, J.A. Kubiliūnai, P. Kudukis, J. Kizevičius, V.O. Kavaliūnai, A. Kavaliūnas, J. Kazlauskas, P. Kliorys, A. J. Kasulaičiai, V. Knistautas, V. Lukavičius; A.E. Lužai, J. Lozoraitis, K.A. Laikūnai, S. Lazdinis, St. S. Laniauskai, A. Liutkus; Otto. Liutkevičius; P.A. Makarskai, J. Millus; Dr. J. Maurukas; A.P. Mulioliai; S.M. Melsbakai; V. Minkūnas; P. Manelis, E. Malcanas, J. Mikalauskas, K. Mažonas, B. Maželis, S. Matas, O. Matusevičienė, E. Mažys, K. Martinėnas, P. Milašius, A. Mikulskis, V. Mariūnas, F. J. Navickai, J. Naujokaitis, P. Nevulis, P. Oželis, S. Orantas, Z. Obelenis, B. Paulionis, A. Puškoriūtė, A. Penkauskas, S. Pabrinkis, V. Palubinskas, Z. Pivariūnas, J. Pikturna, V. Palūnas, J. Pivariūnas, V. Račkauskas, V.A. Raciūnas, Z. Ragauskas, K. Ralys, V. Raskauskas, V. Rickus, G. Rydelis, A. Rukšėnas, A. Šalkauskas, B. R. Snarskiai, I.K. Starinskai, L.P. Staškūnai, J. Švarcas, V.J. Stuogiai, Dr. Z. Sabataitis, J. Skavičius, K. E. Širvinskai, A.I. Sušinskai, K. Senikas, P. Skardys, J.A. Stempužiai, A. Švarcienė, P. Stravinskas, P. Sejonas, M. Slabakienė, J. Širvaitis, D.V. Trimakas, V.A. Tamulioniai, V. Taraška, Z. Tarutis, P.M. Titai; J. Titas; M. Trainauskaitė; M. Trainauskas, R. Valatka, J.B. Vasariai, M. Venclovas, K. Valiukas, P. Vyšniauskas, P. Vilkas, J. Vaičius, J. Žilionis, K. Žygas, F. Zylė, J. Zipnis, P. Zigmantas, J. Panža — 4 dol.

Po 3 dol.: J. Andrijauskas, J. Pelzinskas, B. Bernotas, J. Bružas, J. Černiauskas, P. Čyvas, A. Drasutienė, M. Eidukevičius, K. Gaižutis, J. Grigaliūnas, V. Jakūbaitis, P. Jurgutavičius, P. Jocius, J. Kazlauskas, F. Klimaitis, J. Kalvaitis, J. Kunevičius, A. Karsokas, I. Lopečka, K. Morkūnas, S. Mačys, J. Muliolis, J. Mockus, B. Nainys, I. Puškoriūtė, Z. Peckus, E. Petkevičius, V. Raulynaitis, I. Stasaitė, A. Sadauskas, J. Šarkauskas, O.V. Šamatauskas, A. Sumakaris, I. Stankevičius, H. Stasas, H. Taratunas, W. Tiškus, P. Vaiginis, R. Zorska, J. Zygas, J. Juodišius — 2.50 dol.

Po 2 dol.: V. Amšiejus, A. Andrušaitis, E. Akelaitienė, D. Balčiūnas, M. Balvs, A. Brazaitis, B. Besperaitis, M. Barniškaitė, V. Braziulis, V.N. Braziuliai, A. Balys, V. Bacevičius, P. Butkevienė, W. Citavičius, A. Cijunskas, J. Černiauskas, J. Čiuberkis, J. Chaleckienė, Z. Dučmanas, P. Ežerskis, K. Gelažius; B. Gričius, V. Gincas, A. Gylys, J. Gatautis, S. Halaburda, I. Itomlenskis, P.O. Juškai, V. Juodis, S. Jurevičiūtė, P. Jarašūnas, A. Juodvalkienė, J. Jankus, L. Krivickas, K. Karpovich, J. Kamaitis, P. Liaukonis, J. Merkys, S. Mikalauskas, S. Masilionytė, M. Motiejūnas, F. Machies, J. Maskis, J. Naurušas, P. Naurušas, P. Naimanas, L. Nagečius, D. Nasvytis, A. Oritas, P. Puškorius, E. Pranckevičius, A. Puškorius, A. Petrauskas, A. Ragauskas, P. Stempužis, J. Staškus, A. Stankūnas, P. Šukys, K. Titas, A. Tamulis, Tiškus, E. Vainavičienė, A. Vasiliauskas, D. Vaičiūnas, B. Urbanavičius.

Po 1 dol.: P. Bartkus, K. Bruolis, V. Balanda, G. Bendoraitis, G. Chesnes, F. Gillis, F. Gaižutis, B. Gardauskas, N. Grigonis, M. Grigonis, H. Genutis, V. Genutis, V. Jurgelis, A. Juozapaitis, A. Johansonas, A. Jankauskas, J. Jakštas, J. Kažėnas, A. Kijauskas, A. Laniauskaitė, A. Koklys, L. Leknickas, P. Liūdžiuvienė, H. Mikelionis, A. Mekeša, J. Milas, M. Macijauskaitė, A. Malėnas, F. Mackus, J. Laucius, M. M. Nasvytis, V Neimanas, A. Puškorienė, V. Patapas, V. Pliodžinskas, Z. Palaima, J. Pažėmis, L. Šukys, U. Samsonas, M. Strimaitis, V. Šatas, M. Selius, J. Saldauskas, V. Tam, K. Talat-Kelpša; U. Verbylaitė, A. Vedegis, H. Witonis, A. Wallis, B. Williams Yorik, P. Zorska, A. Zitlius, M. Zilinskas, S. Bosco — 50 ct.

Balfo Aukų Vajaus Komitetas

Žymios estų pianistės koncertas

Lincolno Centro naujoje filharmonijos salėje, New Yorke, Manhattane, balandžio 4 koncertuoja žymi estų pianistė **Kabi Laretei.** Koncertą rengia Jay K. Hoffman.

Savo koncerto programoje pianistė išpildys įvairių kompozitorių kūrinius, taip pat estų kompoz. E.D. Tubino garsias "Tris liaudies dainas".

Kabei Laretei yra brendusi ir muzikinio išsilavinimo pasiekusi savo tėvynėje Estijoje, Talino konservatorijoje. Jos tėvai buvo Estijos užsienio reikalų ministeris ir vienu metu —pasiuntinys Lietuvai. Bolševikam okupavus Baltijos valstybes pianistė pasitraukė į Švediją, kur dabar gyvena, ištekėjusi už filmų režisieriaus Ingemaro Bergmano.

Kabei Loretei savo piano koncertais garsi visoje Europoje. Taip pat ji populiari televizijoje.

Smulkesniu informaciju apie koncerta žiūrėk greta dedame skelbime. (pr)

Parengimai New Yorke

Balandžio 3 — Vinco Krėvės veikalų vaidinimas Franklin K. Lane mokyklos salėje. Globoja Balfas.

Balandžio 4 — Literatūros vakaras Apreiškimo parapijos salėje. Rengia New Yorko ateitininkai sendraugiai.

Balandžio 24 — Velykų stalas ir paskaita Carnegie Endowment salėje. Rengia L. Mot. Atstovybės New Yorko klubas.

Gegužės 15 — Operetės choro metinis parengimas Apreiškimo parapijos salėje.

•

Numatomus parengimus pranešti S. DZIKUI, 89-17 97th St., Woodhaven, N.Y. — tel. VI 7-5113.

en svensk afton på Lincoln Center

Swedish night at Philharmonic Hall

Sunday evening, April 4 at 8:30

A JAY K. HOFFMAN PRESENTATION

käbi laretei PLAYS

STEINWAY PIANO PHILIPS RECORDS

BEETHOVEN: 32 Variations
HINDEMITH: Sonata No. 3
CHOPIN: Barcarolle
BENTZON: Woodcuts
SCHUMANN: Fantasy in C major

• Pianist Käbi Laretei [illegible] and one of Europe's most fascinating [illegible]
• She is also the wife of film director, Ingmar Bergman; however [illegible] Hedlund wrote in the Saturday Review (Feb. 1964), "Käbi Laretei's position as an artist has nothing to do with her being the wife of Ingmar Bergman. The two make a precise distinction between private life and professional life."
• The gifted Miss Laretei is used to being self-sufficient. Having gone to Sweden from Estonia — a refugee driven from a sheltered existence — to become a big name in the 1950's.
• She regularly performs with Munchinger and the Stuttgart Chamber Orchestra — and with some of Europe's finest conductors (Solti, Schmidt-Issersted, and Ehrling).

MAIL ORDER FORM FOR KÄBI LARETEI Orch., Loge., 1st Terr., 2nd Terr.
KEYBOARD SIDE: $4.00 (Rows A-S, Orch.) and $3.75 (Reserved)
NON KEYBOARD SIDE: $2.25 (Reserved)
Please find my check for _____ for the following tickets:

LOCATION	NO. TICKETS	TOTAL

Name _____
Address _____
Please enclose self-addressed stamped envelope for tickets. Mail and make checks payable to Philharmonic Hall, 65th and B'way. Tickets at Bloomingdale's main floor box office, too. Special parking now available at Lincoln Center.
In honor of Miss Laretei's recital there will be a Swedish Graphic Art and a Swedish Film exhibit in the Gallery Area of Philharmonic Hall prepared by the Smithsonian Institute.

LITAS Investing Co. Inc.

kviečia

Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5½%)
Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui

Dėl prospekto ir kitais reikalais:
V. VEBELIONAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N. Y.: HI 1-6799
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997

•

Darbo valandos: šiokiadieniais 6 - 9 val. vak.; šeštadieniais 9 - 4 val.

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N.Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUŽINSKAS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N.Y. • Tel. VI 7-4477

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres
17 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos
Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.
Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
Prašome aplankyti naują mūsų namą.
VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

B. & C. Mason Contractors

Wright De Bowe Road
201 - 928-0217
JACKSON, N. J.

George A. Haas

Specializing

Driveway Construction

201 - 859-1684

5th and Dana St.

MORRIS PARK, N. J.

LEMON TREE
Diner Club and Coctail Lounge

223 A Walker St
CLIFFSIDE PARK, N. J.
Catering facilities for 300 people
Ample Parking
201 - 945-9690

POWANDA BROTHERS

Construction

128 Cleveland Avenue
COLONIA, N. J.
201 - 381-4848

BERMAC INC
LOCAL HAULING

201 - 933-0330
Route #20
EAST RUTHERFORD, N. J.

MURPHY NURSING HOME
Convalescent and Ambulatory Patients

90 Williamson Ave.
BLOOMFIELD, N. J.
748-4900

DEL - VAL MOTEL

Modern Units - Air Conditioned
Television
Just below the Traffic Light
¼ mile from McGuire A.F.B.

On Fort Dix Avenue
P. O. Box 488
Wrightstown N. J.
609 - 723-2323

VIKING PUMP COMPANY

Of New York
1095 Peterson Lane
SECAUCUS, N. J.
UNion 4-2173

B. F. WELDING CO.
BOILER AND GENERAL WELDING

609 - 964-5682
936 Fairmount St.
CAMDEN, N. J.

CAPELLA WOOD

Enterprises
Manufacturer of
WOOD TURNINGS

609 - 448-1153
Applegarth Road
Hightstown, N.J.

DON'S LUMBER YARD
Builders Supplies
Builders Hardware
DON'S WHOLESALE SUPPLY CO.
438 Broad St.
PI 3-7300
Bloomfield, N. J.

KAI JŪS NORITE SIŲSTI savo giminėms ar draugams, gyvenantiems U.S.S.R. dovanų siuntinius, tai pasirinkite saugiausią kelią:

1. Nuspręskite ar jūs norite siųsti iš čia esančių prekių ar užsakyti, pav. automobilį, motociklą, siuvamą mašiną, televiziją ar maisto siuntinį.
2. Pasinaudokite patikimos ir turinčios gerą vardą firmos patarnavimu.
3. Žiūrėkite, kad firmos personalas turėtų patyrimo ir mokėtų tvarkyti Jūsų užsakymą.
4. Patikrinkite ar toji firma turi reikalingus dokumentus.
5. Pasirinkite firmą, turinčią ilgą patyrimą tame biznyje. Kai visa tai persvarstysite, tai įsitikinsite, kad geriausiai Jums tiks turinti jau virš 30 metų patyrimą

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

Centras yra
716 Walnut St., PHILADELPHIA, PA. 19106 • Tel. WA 5-3455

Skyriai:

Uptown PHILA. skyrius
632 W. Girard Avenue
Philadelphia, Pa. 19123
WAlnut 5-8878

BALTIMORE
3206 Eatsern Avenue
Baltimore 24, Md.
DI 2-2374

BLOOMFIELD
228/230 Montgomery St.
Bloomfield, N.J.
Phone: 748-8524

BOSTON
390 West Broadway
South Boston 27, Mass.
AN 8-8764

CHICAGO
4102 Archer Avenue
Chicago 32, Ill.
FR 6-6399

Branch
2242 W. Chicago Avenue
Chicago 22, Ill.
BE 5-7788

CLEVELAND
7023 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
UT 1-0807

DETROIT
6460 Michigan Avenue
Detroit 10, Mich.
TA 5-7560

ELIZABETH
943 Elizabeth Avenue
Elizabeth, N. J.
EL 4-7608

HAMTRAMCK
11415 Jos. Campau Ave.
Hamtramck 12, Mich.
TO 8-7940

KANSAS CITY
18 S. Bethany
Kansas City, Kansas
AT 1-1757

LOS ANGELES
3216 Sunset Blvd.
Los Angeles 26, Calif.
NO 5-9887

MIAMI
2755 Biscayne Blvd.
Miami 37, Florida
FR 9-8712

MINNEAPOLIS
217 E. Hennedin
Minneapolis 14, Minn.
FE 2-4908

MILLVILLE
19 Westwood Terrace
Millville, N. J.
Tel. 825-5362

NEWARK
263 Market Street
Newark, N. J.
MA 3-1968

NEW YORK
48½ East 7th Street
New York 3, N. Y.
GR 3-1785

OMAHA
5524 S. 32nd Street
Omaha 7, Nebr.
Tel. 731-8577

PITTSBURGH
346 Third Avenue
Pittsburgh 22, Pa.
GR 1-3712

ROCHESTER
683 Hudson Avenue
Rochester 21, N. Y.
BA 5-5923

SAN FRANCISCO
1236 Ninth Avenue
San Francisco 22, Calif.
LO 4-7981

TRENTON
730 Liberty Street
Trenton, N. J.
LY 9-9163

300th ANNIVERSARY OF NEW YORK CITY

We — The Proud Citizens of the WORLD'S MOST BUSY AND FASCINATING CITY — join with SINGULAR PRIDE — the THOUSANDS OF OTHER — CIVIC — RELIGIOUS — and BUSINESS LEADERS of our DYNAMIC CITY in the CELEBRATION of it's 300th ANNIVERSARY . . .
BUILT by the SWEAT — IMAGINATION and INGENUITY of a FREE PEOPLE, through the exercise of FREE ENTERPRISE . . . this CAPITAL CITY OF THE WORLD STANDS AS A SHINING — LIVING EXAMPLE of DEMOCRACY AT WORK . . . "GLITTERING" IN THE TROUBLED SUN OF A DARKENED WORLD — TO NOTE AND TAKE HEED!

ORANGE CONTRACTING CO.
Underground Utility Construction

Camner Ave
New Brunswick, N.J.
201 - CH 7-8893

LAHIERE RESTAURANT Inc.
Excellent Food
and
Cocktail Bar

WAlnut 1-9726
5 - 7 Witherspoon St.
PRINCETON, N. J.

MASSAGES

LADIES and MEN
Private Calls Daily
at your residence
or my studio
Days - Evenings - Nights
Also Weekends
Frank J. Buonocore
Licensed Masseur
AL 4-9403
New York City

COMPLIMENTS
OF
WONDER BREAD
&
HOSTESS CAKE

201 DI 2-1716

BARTON F. FRANCIS

Dodge Custom 8-80 - Monaco
Polara - Low Priced Car Nat
Compact Dart

2235 Nottingham Way
Trenton, N. J.
609 - 587-8080

B. & C. EXCAVATING

201 - 383-5766

STILLWATER, N. J.

RUSSEL REID CO.
Cesspools and Septic Tanks Cleaned

VI 4-2534
Elizabeth Ave.
East Millstone, N.J.

JANICE MOONEY

Real Estate Broker
Specializing in
FARMS
ACREAGE
RESIDENTS

201 - 349-7950
TOM RIVER, N. J.

CRAMER HILL Seafood Store
All kinds of Sea Food
Eat here or take it out
966 - 3815
909 - N. 27th Street
Camden, N. J.

LYONS

STEEL ERECTING and RIGGING CORP.

P. O. BOX B
SOMERDALE, N. J.
609 - 428-0250

C. TOM HANLEY CHEVROLET

St. Joe College '36
Country Town with Low Overhead
and low prices
New Jersey's newest and fastest
growing Chevy Dealer
72½ seconds from Fort Dix
and McGuire A.F.B.

Trenton Road
893 - 3103
BROWN MILLS, N. J.

Tara Builders

SKYLINE LAKE
Ringwood, N. J.
$17,500 & up
LIONS HEAD LAKE
Wayne, N.J.

$19,500 & up
Hi-Levels - Cape Cods - Ranches
Built by Pat Laneve

Call

OX 4-6590

Anytime

George C. Gilbert

CONTRACTORS
EQUIPMENT

LINCOLN HWY.
KINGSTON, N. J.
924 - 1684

COMPLIMENTS
OF
Harry L. Symes

Civil Engineer

609 - 935-3700

SALEM COUNTY, N. J.

BARRETS RESTAURANT

Smorgasbord Dinners
From 5 PM to 9 PM

Phone 609 - 882-1524
River Road
TRENTON, N. J.

CHERRY HILL REST HOME

500 CHERRY ST.
ELIZABETH N. J.
353 - 7657

WALTER'S JEWELRY SHOP

2 East State Street
Second Floor
Walter C. Reikosky
Trenton, N. J.
609 - 392-1626

EDGEWATER BEACH PARK

Beauty Salon, Inc.
Experienced Operators Only
Rt. 130 & Woodlane Rd.
Edgewater Park, N.J.
TR 1-0234

CHAR - COAL PARADISE

Charcoaled Steaks
867-9482
105 - 48th Street
Union City, N.J.

The Olde Record Shop
located in
OAK RIDGE ELECTRONIC CO.,

Oak Ridge Shopping Center
T.V. - Radio - Stereo - Hi-Fi
219-A W. Locust St.
341-9097
TOMS RIVER N. J.

EWING TAVERN

Mr. and Mrs.
JOSEPH NOWALINSKI
Prop.

188 W. Ingham Ave.
TRENTON, N. J.

STUCKYS DISCOUNT STORE

Featuring Mary Carter Paints
Buy one gallon—get one gallon free
Pool Supplies - Filter Systems
We test pool water free
1326 Bound Brook Rd.
Middlesex, N. J.
201 - 469-1235

TRW ELECTRONICS

Components Division

Davis & Copewood St.
CAMDEN, N. J.
609 - EM 5500

RELLA EXCAVATORS Inc.

Main Line Sewers
and House Connections

PL 2-6464
212 Easton Boulevard
South Plainfield N.J.

"Latest in High Styling"

VILLA PARK BEAUTY SALON

MARIE TUCCILLO, Prop.
Wigs — Washed and Set
Open Thurs. and Fri. Eve
to 9 P.M.

900 Quinton Ave
EX 3-5522
TRENTON, N. J.

BOB'S "Phillips 66" Service

(Under new management)
Minor Repairs
Excellent Service
609 - 894-2624
South Pemberton Road
PEMBERTON, N. J.

COOPER PEST CONTROLL, Inc.
884 South Broad St.
TRENTON, N. J.
609-393-1822

Big Enough to Serve You —
Small Enough to be Friendly

The BUTLER BANK

"The First National Bank of Butler, N.J."
Offices in:
BUTLER — KINNELON — POMPTON PLAINS
Member: F. D. I. C.
201 - 838-5300

MILL HILL SISTERS

Home and Foreign Missions
Teaching, Nursing, Social work, Parish work, Secretarial work, Domestic work.

Write to: Vocation Directress

Mill Hill Sisters, Albany, N.Y. 12203

Flying Fish are in Season

A Lenten Delicacy
To the sophisticated in taste, fried or steamed Flying Fish is an experience to be remembered. For your convenience, see
BELL'S GROCERY
at 191 Lenox Avenue
FISH MARKET
381 Lenox Avenue & 22 West 135th Street
New York

DAVDOR WINES and LIQUORS

"THE BEST OF SPIRITS"

201 - 624-2683

302 MULBERRY ST. NEWARK, N. J.

MAYFAIR NURSING HOME

609 - 927-5341
May's Landing Road
SOMERS POINT N. J.

H. W. MALE

Good DROP FORGERS Wanted
Call Collect
Storms Drop Forging Co -
Springfield Mass.
Tel (413) 733-7847
Mr. Burtt or Mr. Taylor
An Equal Opportunity Employer

HOUSE FOR SALE

GREENWOOD LAKE HOME
Right on Water Front
3 bedrooms, living room
large kitchen, large enclosed porch
Close to Catholic Church
Call WA 9-5929 in New York
or 914 - GR 7-3168

LIETUVIŲ ADVOKATAI

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

C. A. VOKET
VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-6620

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLHNNIN
INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balzamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

DARBININKAS

Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Vienuolynas ..... GL 5-7068

NEW YORKO NAUJIENOS

Kultūros Židinio reikalu

Kultūros Židinio reikalu Brooklyno vyskupijos kūrijoje kovo 29 lankėsi pranciškonų provincijolas ir Brooklyno vienuolyno viršininkas. Nuosavybių administravimo skyriuje tartasi dėl sklypo ir statybų. Susilaukta daug palankumo ir pagalbos, einant prie apsisprendimo vietos atžvilgiu.

Lietuvių Bendruomenės Tarybos prezidiumo posėdis įvyko Atletų Klube. Dalyvavo: pirm. V. Volertas, J. Šlepetys, dr. E. Armonienė, dr. P. Vileišis, dr. B. Nemickas. Buvo pakviesta ir spaudos atstovų. Svarbiausias posėdžio tikslas buvo apsvarstyti Tarybos sesijos reikalus. Sesija bus gegužės 22-23 Philadelphijoje. Svarstyta, ką reikia daryti ryšium su Lietuvos 25 metų okupacija, pasisakyta dėl ateities veiklos planų. Dr. E. Armonienė padarė pranešimą apie savo kelionę į Pietų Ameriką.

Solistas Arnoldas Voketaitis, pasirašė sutarti su Metropolitan Opera National bendrove. Kovo 26 šion operon buvo pakviesta 28 solistai iš Amerikos ir Kanados, viso operoje bus 120 žmonių. Savo sezoną pradeda rudenį. Clowes Hall, Butler University, Indianapolis. Iš ten važinės po JAV ir Kanadą, nuo spalio iki kitų metų birželio bus 240 spektakliai. Repertuare bus operos: Carmen, Madam Butterfly, Cinderella, Susannah.

Dail. K. Žoromskis sugrįžo iš Chicagos, kur Čiurlionio galerijoje buvo surengta jo dailės paroda. Parodą globojo Gintaras — skautų korporacija. Buvo išstatyta 40 paveikslų, parduota 10.

Antikonalanės jaunimo lygos ir studentų iniciatyva kovo 19 Carnegie Endowment salėje buvo surengtos diskusijos. Apie kolonializmą Afrikoje kalbėjo jaunas politinių mokslų doktorantas iš Mozambiko balstybės J. Mizenga. Jis pateikė eilę pavyzdžių, kaip Mozambiko gyventojai yra išnaudojami portugalų. Apie vykdomą Lietuvoje rusų kolonializmą kalbėjo šv. Jono universiteto politinių mokslų dėstytojas dr. L. Sabaliūnas. Po abiejų pranešimų įvyko gyvos diskusijos, iškėlusios rusiškojo ir vakarietiško kolonializmo skirtybes. Diskusijose aktyviai reiškėsi A. Budreckis, R. Kezys, V. Valaitis, A. Vedeckas, A. Gureckas, J. Miklovas ir keli afrikiečiai. Po bendrų diskusijų pasivaišinta. Pokalbiai buvo tęsiami tolhau privačiuose būreliuose. (k.)

Kabi Laretei, estų pianistė, balandžio 4 koncertuoja Lincoln Center. Ta proga, pagerbiant pianistę, rengiama dailės paroda, kurioje bus išstatyta 13 estų menininkų kūriniai. Parodą rengia estų mokslo ir meno draugija. Bus išstatyta grafikos, skulptūros, tapybos kūriniai. Paroda bus Filharmonijos salėje, apatinėje galerijoje. Parodą galės aplankyti visi koncerto dalyviai. Bilietai gaunami Linconno Center kasoje ir estų namuose.

Algimantas Gustaitis prašo pranešti: Darbininko nr. 22 New Yorko žinių skyriuje buvo įdėta žinutė apie mano išvyką į Texas. Norėčiau patikslinti, kad toje žinutėje buvo išleisti svarbesni faktai, tuo būdu pakeitę jos prasmę. I Texas buvau nuvykęs su grupe normalioje darbo eigoje ir neskaičiau paskaitos, o dariau tik pranešimą. Norėčiau pareikšti bendrai nepasitenkinimą tos žinutės nereikalingu pasirodymu.

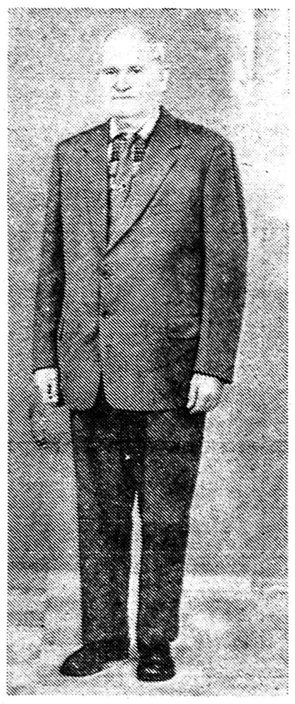

VINCENTAS EGLINSKAS

KULTŪROS ŽIDINIUI 500 DOLERIŲ

Vincentas Eglinskas, nuošir-dus lietuvis, geras katalikas, įvertindamas Tėvų Pranciškonų didelį užsimojimą statyti vienuolyną, koplyčią, salę bei patalpas visuomenės reikalams, ypač jaunimui, su žmona Marijona statybos fondui paaukavo 500 dolerių.

Tėvai Pranciškonai savo senam prieteliui ir jo žmonai Marijonai reiškia didžią padėką ir savo maldose prašo Dievo, kad dar eilę metų abu laikytų sveikus ir laimingus.

POETO V. MAČERNIO minėjime kovo 21 Carnegie Endowment salėje Manhattene.

POETO VYTAUTO MAČERNIO MINĖJIMAS N.YORKE

Poeto Vytauto Mačernio minėjimas buvo surengtas kovo 21 Carnegie Endowment salėje. Progą davė jo 20 metų mirties sukaktis, sueję praeitais metais. Poetas tragiškai žuvo 1944 spalio 7 didžiojo pasitraukimo dienose. Vokiečių ir rusų susišaudymo metu Žemaičių Kalvarijoje jį užmušė minosvaidrio sviedinys. Žuvo vos 24 metų, bet savo darbštumu suspėjo palikti nemažą literatūrinį lobį.

New Yorke jo minėjimui surengti iniciatyvos ėmėsi buvę jo mokyklos draugai: Lionė Baltrušaitienė, dr. Stefa Dimienė, Paulius Jurkus, dr. Albinas Šmulkštys. Prisijungė ir konsulas Anicetas Simutis, taip pat baigęs Telšių gimnaziją.

Pradžioje Tosca Daubaraitė-Skobeikienė paskaitė poeto "Laišką mirusiam draugui", toliau Salvinija Gedvilaitė pristatė programos dalyvius.

Buvo dvi paskaitos, užėmusios visą valandą. Dr. Juozas Girnius kalbėjo apie V. Mačernio kūrybą, jos prasmę, nagrinėjo filosofines idėjas. P. Jurkus papasakojo apie poeto gyvenimą, mokslo metus, jo žuvimo aplinkybes.

Antroji valanda buvo skirta smuikui ir Mačernio poezijai.

Smuikininkė Elena Kuprevičiūtė, atvykus iš Columbus, Ohio, pagrojo keletą trumpesnių kūrinių. Smuikininkė yra su puikia technika, įsijaučianti į grojamus kūrinius.

Poeto Mačernio trumpesnius eilėraščius skaitė Asia Daugvietytė ir Tosca Daubaraitė - Skobeikienė. Juozas Boley-Bulevičius paskaitė "Šeštą viziją" kuri užėmė apie 10 minučių.

Pabaigoje rengėjų vardu P. Jurkus padėkojo visiem, ypačiai dr. Albinui Šmulkščiui, kuris savo lėšomis išleido Mačernio poeziją. Jis buvo atvykęs iš Riverside N.J. su savo draugais.

Tą patį vakarą V. ir P. Jurkų namuose buvo priėmimas programos dalyviam ir kitiem svečiam. **A. K.**

MIRĖ KUN. ANTANAS RAČAITIS

Rochester, N.Y. — Kovo 29 ryte širdies ataka mirė kun. Antanas Račaitis, šv. Jurgio lietuvių parapijos vikaras. Laidojamas balandžio 1, ketvirtadienį, 10:30 ryte.

Velionis buvo gimęs 1908 rugsėjo 4 Gižų parapijoje, Pilviškio valsčiuje, Vilkaviškio apskrit. Mokėsi Vilkaviškio kunigų seminarijoje, kunigu įšventintas 1936 birželio 11. Buvo vikaru Katurvalakiuose, Kalvarijoj, Sintautuose. Pasitraukęs į Vokietiją, gyveno Dillingeno stovykloje.

Atvykęs į J.A.V., buvo Mt. Carmel, Pa. iš ten išvyko į Chicagą, 1956 atsikėlė į Rochester, N.Y. ir šv. Jurgio lietuvių parapijoje ėjo vikaro pareigas.

Literatūros -meno vakaras bus balandžio 4, sekmadienį, Apreiškimo parap. salėje. Pradžia 4 val. popiet. Rengia ateitininkai sendraugiai. Į vakarą atvyksta iš Rochesterio Jurgis Jankus. Be jo dar savo kūrinius skaitys: O. Audronė-Balčiūnienė, B. Empakerytė -Lukoševičienė, K. Grigaitytė — Graudienė, P. Jurkus, P. Naujokaitis, L. Žitkus.

Maironio vardo šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas dėkoja Great Necko lietuvių bendruomenei (pirm. H. Miklas) už 50.75 dol. auką ir Moterų Vienybei (pirm. H. Kulber) už 10 dol.

V. Krėvės kūrinių ištraukos vaidinamos šį šeštadienį, balandžio 3, Franklin K. Lane aukštesniosios mokyklos salėje. Režisierius — Vytautas Valiukas, dailininkas — Albinas Elskus, administruoja K. Vasiliauskas. Vaidinimo pradžia 8 v. v. Administracija praneša, kad vaidinimas New Yorke nebus daugiau kartojamas.

PADĖKA

Mūsų menininkų trejukei — Marijai Žukauskienei, Jonui Rūteniui ir Juozui Sodaičiui — suruošusiem sėkmingą savo kūrinių parodą, kuria norėjo padėti Kultūros Židinio Statybos Fondui, reiškiame gilią padėką.

Didžiai gerbiamam Angelų Karalienės parapijos klebonui kun. Juozui Aleksiūnui, kurs labai sielojasi, kad greičiau Kultūros Židinys virstų realybe, už leidimą naudotis nemokamai patalpomis, didis ačiū!

Tėvai Pranciškonai

Woodhavene, 97 gatvėje parduodamas 2 šeimų namas iš 10 kambarių, alyva šildomas su garažu. Žemės plotas 40x100 gražioje aplinkoje ir prie gero susisiekimo. Informacijai skambinti VI 7-6547.

Ridgewoode išnuomojamas butas iš 5 kambarių su apšildymu ir šiltu vandeniu. Butas yra tarp Wilson ir Knickerbocker Ave. Mėnesiui nuoma 67 dol. Tel. GL 3-8426.

Išnomuojamas gražus butas iš 5 kambarių netoli Apreiškimo parapijos 48 Marcy Ave. Brooklyne. ST 2-9843.

Išnuomojamas gražus saulėtas kambarys su aptarnavimu, 76-50 85 Road, Woodhaven, N.Y.

East New Yorke išnuomojami 2 baldais apstatyti gražūs kambariai. Taip pat kiti 2 su baldais kambariai gražiai atremontuotame rūsyje. Teirautis AP 7-5377.

JUOZAS BULEVIČIUS skaito iš poeto V. Mačernio kūrybos.

ELENA KUPREVIČIŪTĖ groja poeto V. Mačernio minėjime kovo 21 Carnegie Endowment salėje. Akomponuoja Aleksas Mrozinskas. Nuotraukos V. Maželio.

LIETUVIAI PASAULINĖJE PARODOJE

Lietuviai ir 1965 metais nori aktyviai pasireikšti pasaulinėje parodoje. Parodos komitetas, naujai persiorganizavęs ir A. Vakselio vadovaujamas, nuolat posėdžiauja. Kovo 20 buvo atidengtas kryžius ir pradėti atnaujinimo darbai, vadovaujant p. A. Sniečkui. Kryžius suskilęs, nublukęs, apgadintas. Atnaujinimo darbai kainuos virš tūkstančio dolerių. Be atlyginimo kryžių pagražina agr. T. Tallat-Kelpša bei kiti.

Birželio 13 minint Lietuvos tragedijos 25 metų sukaktį, Vatikano paviljone bus lietuviškos iškilmingos pamaldos. Programoje pramatoma eisena prie kryžiaus, meninė ir akademinė dalis New Yorko paviljone. Parodos rajone bus iškeltos lietuviškos vėliavos. Į kai kuriuos skyrius jau priimti lietuviški eksponatai.

Rugsėjo 5 parodos ribose bus švenčiama Pabaltijo tautų diena, kurios programa sudarinėjama lietuvių, latvių ir estų atstovų.

Amerikiečių spaudai apie pasaulinę parodą ir lietuvius daug medžiagos pateikia P. Vytenis ir A. Sniečkus.

Lietuvių Komitetui pasaulinei parodai labai trūksta lėšų (kryžiaus remontai, filmo išpirkimas ir pan.) Aukos labai laukiamos.

Komiteto žinioje yra gana daug kryžiaus atvirukų, kurie mielai bus pasiųsti visiem, kurie užsakydami juos prisiųs po 5 ct. už vieną. Rašyti ir pinigus siųsti į Balfo Centrą (105 Grand St., Brooklyn, New York. 11211).

Balfo Centro sandėliuose yra sukrauta ir kitų 1964 m. Komiteto leidinių, kurių galima gauti, kreipiantis į komiteto iždininką p. A. Šetiką, 84-11 101st. Str., Richmond Hill, N.Y. 11418. Iždininkas labai prašo jo vardu siųsti ir aukas dideliems komiteto darbams 1965 metais. **K.L.J.**

Andrew A. Salvest, Hudson County teisėjas Kearny, antradienį prisaikdintas kaip Bergen County aukštesnio teismo teisėjas. Apylinkės teisėju jis buvo nuo 1960 gruodžio 15.

BOSTONO ŽINIOS

Katalikų Centro lange (49 Franklin St.) nuo Verbų sekmadienio ligi Atvelykio bus išstatyti prof. Ig. Končiaus drožti kryžiai ir Lietuvos žemėlapis. Langą puošia Julius Špokevičius, užrašus daro Vytautas Dilba. Parodą rengia LB Bostono apylinkės valdyba, talkina skautai. Bostono arkivyskupijos išlaikomas Katalikų Centras yra projektuotas inž. Eugenijaus Manomaičio. Viduje yra didelė dail. Aleksandros Kašubienės mozaiką. Centrą aplanko nemažai žmonių.

Dail. Adomo Galdiko pirmoji kūrinių parodą Bostone bus balandžio 24 — gegužės 2. Paveikslai bus išstatyti Tautinės Sąjungos namuose. Parodą rengia Tautinės Sąjungos Bostono skyrius.

Tautinės Sąjungos Bostono skyriaus nauja valdyba išrinkta kovo 18 susirinkime. Valdybą sudaro: pirmininkas inž. J. Dačys, vicepirm. L. Lendraitis, sekret. J. Vizbaras, ižd. A. Griauzdė, namų administratorius —A. Vilėniškis, valdybos nariai — inž. R. Veitas ir S. Jakutis.

Izidoriaus Vasyliūno smuiko koncertas bus balandžio 30 Jordano salėje. Tėvui akompanuos sūnus Vytenis.

Prudencijos Bičkienės ir Stasės Daugelienės solo ir duetų koncertas rengiamas gegužės 9 Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

Lietuvos veteranų Ramovės skyrius išsirinko 1965 metų valdybą: pirm. Br. Utenis, vicepirm. K. Šimėnas, sekr. J. Martišius, ižd. J. Kasakaitis. Revizijos komisiją sudaro P. Ausiejus, R. Mališauskas ir P. Martinkus. Pernai pirmininkavo D. Meižys iš Brocktono.

Highland-Cypress rajone išnuomojamas 6 kambarių butas. Kambariai šviesūs, trečiame namo aukšte. Skambinti telefonu MI 7-3796 po 6 val. vakaro.

Grožio salionas (Beauty Salon) gražioje ir patogioje susisiekimo vietoje parduodamas dėl sveikatos aplinkybių. Moderniškas įrengimas. Teirautis adresu: 8707 Myrtle Ave., Brooklyn, N.Y., arba telefonu VI 9-3374.

LONG ISLAND

statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo norus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. ● Mes patys perkame L. I. žemės sklypus ● Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną

Tel. 516 AN 1-2864

A. ANDRIUŠKEVIČIUS

LAIKRODININKAS -JUVELYRAS

Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

"VENTA"

Home Improvements Co.

Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:

J. BANDŽIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772